

Podelitev „oskarjev za embalažo“ na sejmu „INPAK '86“ v Gornji Radgoni

Prejeti oskarji in priznanja s strani DO KTL — spodbuda ali pa tudi ne

Iz vsebine stran:

– Tehnološka disciplina	2
– Novi proizvodni prostori DO KTL	3
– Kaj nam je pokazal polletni obračun	4
– Izvoz cevok za tekstilno industrijo	5
– DRUPA 86	6
– Uvedba impregnacije v tozdu Valkarton Logatec	7
– Rdeča luč za osebne dohodke	8
– Na dnevu KTL	9, 10, 11
– Iz tozda Kartonaža Rakek	12
– Poslušali smo predavanje o alkoholizmu	12, 13
– Poškodbe pri delu	13
– Pravna ureditev disciplinske in odškodninske odgovornosti	14
– Ob srečanju upokojencev	15
– Letovali bomo	15, 16
– Novi počitniški objekti	16
– Športne igre papirničarjev	17

Na končanem sejmu INPAK '86 v Gornji Radgoni je KTL dosegla s svojo embalažo lep uspeh. Oskarja je prejela za ogledni karton – Droga (idejna zasnova: Milan Bučan – konstruktor, realizacija: TOZD Kartonaža Rakek) in za kartonsko zloženko za arhivsko vino – Goriška brda (idejna zasnova: Tanja Uderman – oblikovalec, realizacija: TOZD Kartonažna Ljubljana, enota potiskane embalaže). Prav tako je prejela tudi več priznanj:

– KARTONSKA ZLOŽENKA ZA ŽENSKO PERILO – PLETENINA (TOZD Kartonažna Ljubljana, enota potiskane embalaže),
– BLISTER KARTON ROMI – 12 BARV – EDIGS D (TOZD Kartonažna Ljubljana, enota potiskane embalaže),

– IMPREGNIRANA VALOVITA LEPENKA,

– BOJLER TIKI,

– VAL PALETA S PLASTIČNIMI NOGAMI,

– ELEKTRONSKO VODENA ŽAGA ZA RAZREZ CEVI.

Sejmišče v Gornji Radgoni je v dneh od 2. do 6. junija zbralo vse pomembnejše jugoslovanske proizvajalce embalaže in opreme zanjo, kot tudi uporabnike in strokovne kroge, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Obnovitev bienalnega mednarodnega sejma embalaže in tehnike pakiranja, ki je bilo po 28-letni prekinitvi šesto in prvo v Gornji Radgoni, so narekovale predvsem gospodarske potrebe – gospodarska kriza in neizprosna mednarodna konkurenca, ki sta v

proizvodnji in na trgu posebej poostriala problem embalaže. Na sejmu se je predstavilo 180 proizvajalcev iz šestih držav. INPAK '86 je obsegal in predstavljala embalaže materiale, izdelke in pripomočke, nadalje stroje za proizvodnjo embalaže om stroje za označevanje in pakiranje izdelkov, predstavitev novih izdelkov, kot tudi transportne ponudbe za prevoz blaga. Prireditelj je bila obogatena s številnimi predavanji, vrhunec pa je bila vsekakor podelitev JUGOSLOVANSKIH OSKARJEV IN PRIZNANJ ZA EMBALAŽO.

Embalaža – kaj nam pomeni kot proizvajalcu in kot uporabniku le te? V ponudbi hrane in artiklov široke potrošnje je embalaža pot-

(nadalj. na 2. str.)

Razstavni prostor DO KTL na sejmu "INPAK – 86"

rebna kot transportni faktor, še bolj pa je danes pomembna njena komercialna vrednost, ki je temelj uvrstitve med uspešne proizvajalce.

Ali se mi tega zavedamo, ali pa smo še vedno obremenjeni z uspešnostjo preko tonaže in z njeno kvaliteto?

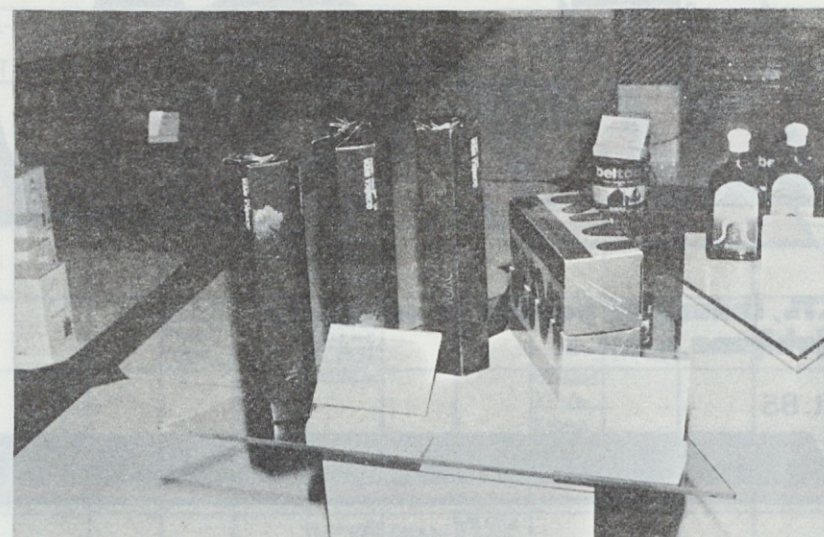
Vemo da lahko kvalitetno embalažo izdelujemo z boljšimi materiali in sodobnejšo tehnologijo, kako pa izboljšati njeno komercialnost — grafično obdelavo?

KTL, vodilna v proizvodnji embalaže, premalo povezuje kadre na področju oblikovanja (Marketing - oblikovalec — proizvodnja). Apsurdno pa je, da se z oblikovanjem in konstrukcijskimi rešitvami ukvarja peščica ljudi. Oblikovalci nimajo možnosti posvetovati se z nikomer, kajti KTL razpolaga z vodilnim strokovnim kadrom na tem področju, zato so oblikovalci popolnoma prepuščeni sami sebi in osamljeni pri svojem ustvarjalnem delu in se morajo pri tem zanašati na lastno domišljijo in nadarjenost. Prav tako nosijo polno od-

govornost za opravljeno delo. Ne-poznavanje specialnosti oblikovalskega dela je posledica, da smo oblikovalci kadrovsko nepovezani v skupni delovni team.

Nezainteresiranost vodstva pa kaže, kljub mnogim pozitivnim in koristnim rešitvam znotraj KTL, da so morali na žalost zunanji faktorji (OSKAR 86) opozoriti na pomembnost ustvarjalnosti in kreativnosti oblikovalcev. Nezapenjanje do lastnega kadra za oblikovanje se kaže tudi v tem, da izven delovne organizacije iščemo oblikovalce za rešitve grafične podobe KTL, napr. znak KTL je bil izdelan po naročilu s strani zunanjega sodelavca mimo nas oblikovalcev KTL v letih 1983/1984. Posledica tega pa je še vedno neizdelana celostna grafična podoba KTL, katero naši kupci niso pozitivno sprejeli. S takim načinom pa izgubljammo tradicionalno ime se pravi nemarketingškim pristopom, čeprav imamo v KTL področje združenega dela Marketing.

Za samo kvaliteto oblikovanega dela ni važna samo strokovnost

Razstavljena kartonska zloženka za arhivsko vino — prejela "Oskrja"

na papirju temveč tudi nadarjenost in smisel za delo, ki pa se pridobi z izkušnjami in stalnim informiranjem navzven. Zato bi v KTL morali razmišljati tudi v tej smeri in širiti obzorje znanja oblikovalcev s konkretnimi dejanji (sejmi, razstave, natečaji, kontakti

s sorodnimi branžami) predvsem pa zagotoviti osnovne delovne pogoje — prostorsko (kadrovsko), skratka več upoštevanja in sodelovanja in manj obljud.

T. UDERMAN

Ali smo pozabili na sklepe OO ZK tozda Kartonaža Rakek

Tehnološka disciplina

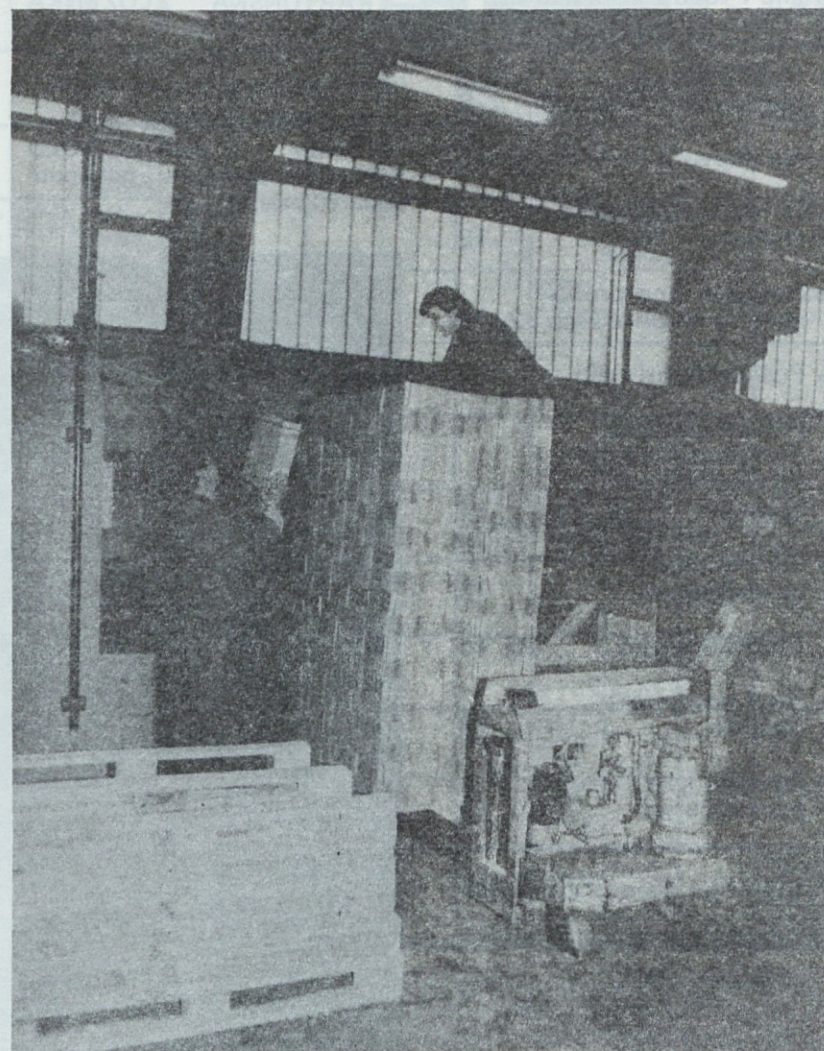
Po problemski konferenci ZK — naslonitev na lastne sile — smo na to tematiko razpravljali na osnovni organizaciji ZK tozda Kartonaža Rakek. V tem cilju je bilo tudi sprejeto deset pomembnih sklepov, oziroma deset točk te problematike, ki bi jo morali razrešiti v predkongresnem obdobju. Taista problematika je bila podana tudi na delavski svet tozda, ki je tudi akceptiral predlog sklepov s pogojem, da se ta stališča in sklepi resnično realizirajo. Od tega je minilo že več mesecev in zdi se mi, da smo na te sklepe v celoti pozabili. V beležki imam napisano, da smo o problematiki "Naslonitev na lastne sile" obravnavali 17.10. 1985. Pribeleženi imam tudi deset pomembnih sklepov, ki jih je kmalu za tem akceptiral delavski svet. Kljub temu, da je vseh deset sklepov zelo pomembnih in so še vedno aktualni, pa se glede tega ni kaj bistveno spremenilo. Kje so vzroki za to? Trdno sem prepričan, da je "kiks" za zastoje v konzervativnem organizacijskem pristopu. Vsa znanost, pa tudi politika, ugotavlja, da v kolikor hočemo izboljšati stanje, moramo motivirati čim širši krog ljudi, tako da se bo vsak član kolektiva počutil subjekt (osebnost) in kjer bo možnost, da bo sleherni član sproščal svojo ustvarjalno energijo. Vse te nove oblike, ki se sedaj pri nas še počasi utirajo pot, kot so krožki za izboljšanje kvalitete, masovna inovativna dejavnost (mit), projektivne skupine, oziroma grupe, so v cilju pospešitve grupne dinamike in spodbujanja motivaci-

je k čim širšem krogu delavcev. Menim, da mora biti torišče te dejavnosti v tozdu, to je na mikro ravni, ker samo v tozdu, to je v neposredni materialni proizvodnji, se ustvarja nova vrednost. Samo v neposredni materialni proizvodnji lahko ugotovljamo, kako izkoriščamo zmogljivosti in vplivamo na večjo izrabo teh zmogljivosti. Ker samo z polno izkoriščenostjo zmogljivosti in njihove izboljšave bomo lahko bogatejši. Samo kvalitetno dober izdelek iz neposredne materialne proizvodnje bomo lahko prodali v mednarodni menjavi dela, oziroma na tujih tržiščih. Samo v neposredni materialni proizvodnji lahko izboljšamo posamezni tehnološki postopek. S tem pa ne zanikam, da nam ni potrebna svobodna menjava dela z DSSS in še kako je potrebno angažiranje strokovnih delavcev, tako v DSSS kot v tozdu. Celó trdim, da je te povezave premalo! Je neorganizirana in premalo učinkovita, vmes prihaja še do različnih blokad. Več je primerov, ko smo se dogovorili za izvedbo določenih nalog, vendar ni prišlo do realizacije. Kot primer naj navedem, da je bilo izdelanih nekaj zelo kvalitetnih organizacijsko tehničnih predpisov, ki imajo osnovni namen izboljšati tehnološko disciplino. Vendar ne morejo zagledati belega dne. Zato ker je naša mentaliteta tehnokratska — s tem pa hočemo še vedno upravljati z ljudmi, ne pa s stvarmi. V kolikor so stvari točno dogovorjene in opredeljene, niti ni potrebno nobene podrejenosti ali nadrejenosti, ker ima vsak

delavec določen sklop nalog in del, predvsem iz razvida del in nalog, ki jih mora opraviti. Za to pa je potrebno timsko matrična organiziranost to je demokratična oblika. Mi pa še vedno trmasto vstrajamo pri hierarhičnosti, ki je preživela metoda, kar pa tudi ni v skladu z našo zakonodajo. Ta metoda potiska delavce v mezdni in pasivni odnos. Da se to stanje spremeni, imamo realne možnosti,

samo v kolikor bodo v tem poleg poslovnih in strokovnih struktur odigrale aktivnejšo vlogo subjektivne sile, to je sindikat, ZK, mladinska organizacija, delavski svet in drugi samoupravni mehanizmi. Zato pa menim, da imamo oporo v vseh kongresnih dokumentih, zlasti pa v ustavi in Zakonu o združenem delu.

Milan Sterle

Pakiranje proizvodov iz sive lepenke v tozdu Kartonaža Rakek za izvoz

Novi proizvodni prostori KTL

V DO KTL smo zopet enkrat spoznali, da brez združevanja moči in sredstev ne bomo napredovali. Napredovali ne bomo niti na področju kvalitete izdelkov niti na področju doseganja boljših rezultatov gospodarjenja. Vsi, ki združujemo delo v DO smo to spoznali in se odločili, da prekinemo s staro prakso počasnih korakov zamenjave opreme, ki ne prinaša nove kvalitete v našem poslovanju.

Morda malo zgodovine pri tem ni odveč. TOZD Kartonažna Ljubljana je bila in naj ponovno postane nosilec razvoja embalažne panoge v Sloveniji, zakaj ne v Jugoslaviji? TOZD Kartonažna je omogočila in tvorno sodelovala pri razvoju in investiranju ostalih TOZD, ki danes združujejo delo in sredstva v DO KTL. Mnenja sem in mislim, da pravilno ocenjujem, da moramo danes vse moči združiti v izgradnjo novih proizvodnih prostorov v Ljubljani.

Edino novi večji proizvodni prostori nam omogočajo nadaljne širjenje proizvodnega programa in nadaljne uspešno poslovanje.

V DO smo se že v letu 1978 odločili, da je preselitev TOZD Kartonažna Ljubljana nujna. V ta namen je bila kupljena lokacija v občini Vič v Ljubljani, katera se je kasneje izkazala kot neustrezna. Pridobljena je bila nova lokacija v občini Moste-polje z namenom, da se na novo lokacijo preseli celotna TOZD Kartonažna, TOZD Papirna konfekcija, DSSS z računalniškim centrom in predvidena nova organizacija "TOZD Tovarna strojne opreme."

Žal nas je v letu 1981 v naših prizadevanjih zaustavil Zakon, kateri od investitorja zahteva, ne glede na to ali kupuje samo novo opremo ali gradi nove proizvodne prostore, da več kot 50 % svojega prihodka ustvari z izvozom svojih

izdelkov.

Smatramo, da smo danes, vsaj delno, našli tudi odgovor na vsa navedena vprašanja. Upravičenost izgradnje novih proizvodnih prostorov za potiskano embalažo je potrjena tudi skozi mnenje "Republiške komisije SRS za oceno družbeno ekonomske upravičenosti investicij."

Izdelani investicijski program selitve "Obrata potiskane embalaže" je torej tako s strani družbeno priznanih norm, kakor tudi s strani delavcev DO KTL dobil "zeleno luč".

Danes v mesecu juliju, lahko ugotovimo, da se pričujoča slika gradbišča bistveno spreminja. Na še danes, na izgled zapuščenem gradbišču bodo v mesecu avgustu tega leta že zaorali gradbeni stroji z nalogo, da objekt postavijo in "spravijo" pod streho pred nastopom zime. To istočasno pomeni, da bi v zimskem obdobju bilo omogočeno, da se nadaljujejo instalacijska dela. Takó predviden plan izgradnje omogoča selitev proizvodnje potiskane embalaže v nove prostore v II. kvartalu 1987.

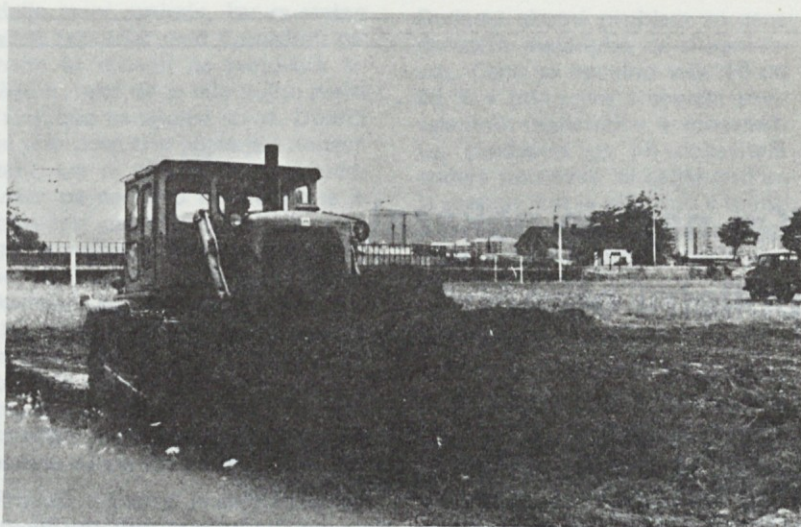
Morda si niti ne predstavljamo kaj to pomeni. Zato je prav, da v kratkem predstavimo objekt kot tak.

Tlorisne dimenzije objekta so 110 x 60 m. Pri tem je čisti proizvodni namenjen 110 x 50 m proizvodne površine, medtem, ko ostali tj. 110 x 10 m zaseda tako imenovani aneks. V aneksu kateri je tri etažni so locirani naslednji prostori:

1. Klet

Osrednji oziroma največji prostor tj. 600 m² predstavlja skladišče repromateriala, kateri je z vhodno razkladalno rampo povezan z dvigalom.

V kleti je poleg obveznega zaklo-

V torek 5. avgusta so delavci Gradisa pričeli s prvimi deli pri izgradnji nove tovarne na Letališki cesti v Ljubljani

nišča, tudi priročno skladišče repromateriala, (barve, čistila, izsekovalni stavki, itd) garderobe, sanitarije in delilnica hrane.

Del kleti predstavlja tudi sistem transporta in baliranja odpadkov. Vsi odpadki, ki nastajajo na izsekovalnih strojih padajo na transportni trak kateri je speljan pod stropom tj. v kleti in transportira odpadke v avtomatsko stiskalnico odpadkov. Iz stiskalnice odpadkov se bale preko valjčne proge transportirajo do dvigala in z njim do deponije oziroma do tovarnjaka za odvoz.

V kleti je nameščena tudi kompletna elektro energetska instalacija, ki zagotavlja celotno ogrevalno prezračevalno delovanje objekta in preskrbovanje z vso potrebno energijo.

2. Pritličje

aneksa je namenjeno pripravi proizvodnje. V tem delu so locirani prostori kot so: prostor za telefonske govornice, kadalnica, sanitarije, tehnološka priprava dela, center za krmiljenje proizvodnje, računalniški terminal, prostor za pripravo barv, prostor za reskanje matric, prostor za umivanje in arhiv valjev, prostor za ročno žaganje in stavnica orodij, mehanična delavnica, polnilnica akumulatorjev, laboratorij in elektro delavnica.

3. nadstropje

je namenjeno pripravi fotostavkov, laboratoriju, izdelavi izsekovalnih stavkov, vodenju proizvodnje in računalniške opreme tako za krmiljenje kakor tudi spremljanje proizvodnje. Vsi prostori bodo pripravljeni in instalacijsko opremljeni v smislu postavitve novo načrtovane opreme za pripravo in kontrolo proizvodov kot je npr. računalniško vodnje izdelave fotostavkov, izsekovalnih stavkov, repetirke, kopirke itd. (centralno računalniško krmiljen sistem vključno s predvideno SCANNER in LASER opremo).

Vsa proizvodnja se bo torej odvijala v pritličju v smislu enosmernega pretoka materiala z vstopno in izstopno nakladalno — razkladalno ploščadjo.

Proizvodni prostor je zaradi požarno varnostnih predpisov deljen v

dva dela. Iz tlorisa je razvidno, da so v prvem delu tj. južni del objekta postavljeni tiskarski stroji medtem, ko so v severnem delu objekta postavljeni izsekovalni in lepilni avtomati.

Razkladanje repromateriala se bo vršilo na južni strani preko razkladalne ploščadi z vgrajenimi prosto visečimi rebričastimi platoji za izenačevanje višinskih razlik raznovrstnih vozil vključujoč tudi višino, kasneje predvidenega, železniškega transporta oziroma dovoza repromateriala.

Gotovi izdelki se bodo embalirali na zbirni valjčni progi neposredno za lepilnimi avtomati in transportirali v depo (isti prostor) za pripravo kompleta kamionske pošiljke kupcu.

Izdelki (paletizirani) bodo preko nakladalne ploščadi, direktno z viličarjem (ročni akumulatorski) naloženi na tovorno vozilo.

Ploščad za natovarjanje vozil bo v izogib vdora hladnega ali toplega zraka varovana s sistemom dvojnih vrat.

Podoben sistem je uporabljen tudi pri ploščadi in dovozu repromateriala. Tovrstni sistem preprečevanja pretoka zraka skozi proizvodno halo bo zagotavljal dokaj enakomerno stalno temperaturo in vlago zraka v proizvodnji.

Prav to zadnje pa je bilo vodilo pri izdelavi projekta izgradnje obrata potiskane embalaže.

Že pri sami zasnovi projekta smo želeli doseči kolikor toliko enake klimatske pogoje v celovitem proizvodnem procesu tj. kondicioniranje kartona od momenta dostave do zaključnega izdelka. Pri tem smo upoštevali in tudi projektirali, da mora biti v objektu tedenska zaloga materiala.

V tem času se karton prilagodi tako temperaturi kakor tudi vlagi prostora v katerem bo predelan v izdelek.

Vsi vemo, da bo to pomenilo lažje in kvalitetnejše delo, saj ne bo povzročalo dodatno raztezovanje in krivljenje formatov ne v tisku in ne v izseku. Ne nazadnje pa velja omeniti prihranek transportnih stroškov kartona iz Javnih skladišč v proizvodnjo.

Tomaž Križaj

Magda Novak pri retuši

Kaj nam je pokazal polletni obračun

Leto se je prevesilo v svojo drugo polovico. Še nekaj mesecev in že bomo delali sklepni obračun o realizaciji zastavljenih letnih poslovnih ciljev.

Kako smo delali v I. polletju? Bolj kot lastno delo so nam krojile uspeh poslovanja družbeno-ekonomske prilike v katerih smo poslovali. Za I. polletje letošnjega leta lahko rečemo, da so bili pogoji gospodarjenja še bolj nestanovitni in nelogični kot sicer. Sprejetih je bilo cel kup zveznih in tudi republiških predpisov, ki so omejevali, prepovedovali, ukazovali ali drugače administrativno urejali način gospodarjenja organizacij združenega dela.

Bolj ko govorimo, da bomo sproščali delovanje tržnih zakonitosti, bolj se v resnici oddaljujemo od tržnega gospodarjenja. Tako stanje je bilo eden glavnih krivcev, da ne uresničujemo resolucijskih ciljev na večih sektorjih. Zlasti je to očitno na področju zunanje trgovine in cen.

Rast industrijske proizvodnje v SR Sloveniji še nekoliko uresničuje zastavljeno plansko dinamiko vendar gre to bolj na račun ugodnih pozicij iz jeseni 1985 (zelo dobra založenost s surovinami in rezervnimi deli) ter izredno povečane

kupne moči (hitra rast BOD, priliv letnih obresti prebivalstva in drugih prihodkov).

Na mnogoterih sektorjih družbeno-ekonomskega življenja v SRS in v SFRJ pa so rezultati znatno izpod planiranega.

Vse to je vplivalo tudi na naše poslovanje.

Proizvodnja je v globalu skoraj na ravni lanskega prvega polletja saj smo izdelali 47.753 ton raznih izdelkov ali celo 1% več kot bi morali po dinamiki letnega plana, vendar so po posameznih temeljnih organizacijah precejšnja odstopanja. Večje težave pri pridobivanju naročil in dela so imele zlasti: TOZD Kartonaža, TOZD Kartonažna in TOZD Jelplast.

Medtem ko je bila proizvodnja v TOZD Papirna konfekcija in Lepenka okoli nivoja proizvodnje lanskega 1. polletja, so v TOZD Kuverta, Kartonaža Sigma in Tika kar precej povečali obseg proizvodnje v primerjavi z lanskim prvim polletjem.

V TOZD Valkarton so v celoti izdelali toliko tržne proizvodnje kot lani v takem času, vendar je prišlo do zelo neugodne strukture. Izdelali in prodali so znatno več kartonskih plošč in za 12 %

manj kartonske embalaže.

Podatki o proizvodnji napredujejo, da bo do konca leta trd boj za kupca če želimo realizirati letni plan proizvodnje.

Dohodkovno je bilo 2. tromesečje tega leta bistveno uspešnejše od prvega.

Če smo v 1. tromesečju od 24.064 tonah proizvodnje zaslužili 382 milijone din dohodka za poslovne sklade, smo v 2. tromesečju ob celo nekaj nižji proizvodnji (23.068 ton) ustvarili dodatnih 953 milijone din za poslovne sklade.

Tako od polletja ugotavljamo, da so finančni rezultati zadovoljivi čeprav še ne povsem v skladu s planirami.

Predvsem smo odstopali od planirane delitve čistega dohodka. V 1. polletju je bila rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev hitrejša od rasti dohodka.

Na drugi strani pa se je delež čistega dohodka razporejenega v poslovne sklade TOZD znižal glede na enako lansko obdobje in tudi ni dosegel planiranega deleža za letos.

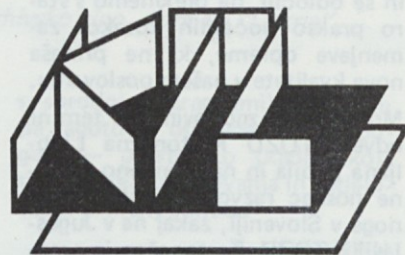
Posamezni rezultati temeljnih organizacij KTL Ljubljana so razvidni iz priložene preglednice.

Ob seštevanju vseh pozitivnih in negativnih rezultatov vendarle lahko zaključimo, da pozitivni prevladujejo in, da lahko upamo, da bomo do konca leta uresničili glavnino poslovnih ciljev.

To zlasti zato, ker vidimo, da tudi plan investicij uspešno uresničujemo (Valkarton, Papirna konfekcija, Lepenka, Kuverta). Tudi z uresničevanjem novogradnje za MP-3 (izgradnja nove tovarne) se je sicer z delno zakasnitvijo le pričelo.

Posebej pa moramo opozoriti, da so boljše in učinkovitejše gospodarjenje in ustrezna delitev ustvarjenega dohodka oziroma čistega dohodka predpogoj za nadaljno rast osebnih dohodkov. Ob zamerjanju varčevanja z materiali in energijo ter ob neracionalni porabi dela (produktivnost) se kaj lahko zgodi, da bodo obseg osebnih dohodkov krojile administrativne prepovedi.

D. Korošec

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

PREGLAD NEKATERIH PODATKOV DOSEŽENIH REZULTATOV POSLOVANJA KTL LJUBLJANA

V 1. POLLETJU 1986

T O Z D	OBSEG PROIZVODNJE		CELOTNI PRIHODEK		DOHODEK		BOD in SP		DEL ČISTEGA DOH. ZA POSL. SKLAD (v %)		Razl. med prej. in plač. obrest. mi za obr. sred. v mio din	SREDSTVA ZA REPROD. INDRKES	
	v tonah	INDEKS I-VI.86 I-VI.85	v mio din	INDEKS I-IV.86 I-IV.85	v mio din	INDEKS I-IV.86 I-IV.85	v mio din	INDEKS I-VI.86 I-VI.85	I-VI.85	I-VI.86		v mio din *	INDEKS I-VI.86 I-VI.85
KARTONAŽA	5.705	96	1.847,4	471,0	192	186,7	201	43,1	36,9	+ 77,6	254,2	191	
LEPENKA	5.019	101	823,5	253,3	236	110,1	205	3,0	24,2	- 81,5	111,6	335	
VALKARTON	21.561	100	6.113,4	1.183,4	223	346,5	212	51,4	52,6	- 53,8	708,1	233	
KARTONAŽNA	7.623	93	4.778,7	1.211,5	156	603,5	189	37,7	21,9	-261,9	431,3	118	
PAPIRNA KONF.	2.627	99	1.329,1	404,5	167	146,4	181	49,9	42,8	- 36,8	179,1	152	
JELPLAST	127	96	124,5	28,6	134	25,2	189	0	0	- 9,7	0	0	
KUVERTA	850	102	939,7	375,7	223	112,3	239	60,9	56,0	+ 27,3	229,2	165	
EMB. SERVIS	684	99	293,7	89,9	203	31,6	229	54,0	48,8	+ 24,4	44,6	179	
TIKA	2.651	105	1.132,4	410,4	218	138,6	204	49,4	49,0	+ 57,9	208,6	211	
KART. SIGMA	906	113	379,3	85,8	178	30,6	189	49,2	44,7	-	41,5	164	
DSSS	-	-	334,2	248,5	208	203,2	202	-	-	-	2,6	97	
DO KTL	47.753	99	18.095,9	4.762,6	191	1.934,7	200	42,1	37,8	-256,5	2.210,8	178	

* ... sredstva za reprodukcijo predstavljajo: amortizacija + rezervni sklad + poslovni sklad

Izvoz cevka za tekstilno industrijo

Pomembneje smo se v mednarodne tokove vključili pred 7–8 leti. Začetne probleme glede niza zahtev, ki so specifične pri mednarodni trgovini, smo dokaj hitro in uspešno osvojili, tako da so vse te zahteve danes del utečenega postopka in ne zahtevajo posebnih priprav pri posameznih naročilih.

Z leti smo prodajo razširili na različne dežele, ki imajo kljub specifičnosti, osnovne zahteve glede kvalitete, cen in dobavnih rokov, praktično enake.

Brez spoštovanja vseh teh parametrov se na katerem koli tržišču ni možno obdržati dalj časa.

Na bližnjem vzhodu je poudarek na ceni, tolerira se nekaj slabša kvaliteta in dopuščajo dokaj ohlapni dobavni roki.

Situacija v Evropi je povsem drugačna. Poudarek je na kvaliteti, dobavnih rokih, pri cenah se je možno pogajati.

Prav zaradi poudarka na hitrih dobavnih rokih, ki so naša slabša stran, smo se v preteklih letih bolj angažirali na bližnjem vzhodu in manj v Evropi. V letu 1985 so se gospodarske razmere v tem delu sveta toliko poslabšale, da smo se koncem leta poslovno povsem umaknili.

Nastal je problem v kratkem času preusmeriti čimvečje količine cevka na evropska tržišča.

V približno treh mesecih nam je uspelo pridobiti solidno število naročil. Na srečo je obdobje preusmerjanja sovpadlo z novo devizno zakonodajo, ki je v temeljih spremenila odnos gospodarstva do izvoza, kot tudi odnose med nami (kot finalisti) in dobavitelji surovin.

Za oboje je izvoz dohodkovno č-

dalje manj zanimiv, ker se stalno večja razkorak med domačimi cenami in cenami na svetovnih tržiščih, tako da je bilo nujno preiti izključno na skupni izvoz. Doseči je bilo potrebno soglasja z dobavitelji, ker ni bilo enostavno, predvsem pa ne hitro in izredno se je povečala papirna vojska. Vse skupaj je vplivalo na dobavne roke, ki so se izredno podaljšali. Stanje koncem II. kvartala je tako, da izvoznega naročila praktično ni možno realizirati v krajšem roku od treh mesecev, kar je za Evropo predolgo in posledica je zmanjševanje zanimanja tujih naročnikov za daljše sodelovanje.

Prodaja v Evropi je slična prodaji na domačem tržišču. Opravka imamo s posameznimi kupci, ki naročajo manjše količine za sprotno potrebo, tako da je razumljivo, da je prioriteta na zahtevi po kratkih dobavnih rokih.

Irena Zupančič pri proizvodnji tekstilnih cevka

Dodatni akutni problem so cene domačih materialov za skupni izvoz. Cene so načelno višje 15 do 20 % v primerjavi s cenami ekvivalentnih materialov v inozemstvu, predvsem pa jih dobavitelji nočejo potrjevati za daljša obdobja vnaprej, kot je običajno v tujini. Vse skupaj povzroča množico problemov pri sklepanju novih poslov.

Kako naprej?

V trenutni situaciji je verjetno edina možnost, ki bi zagotavljala kontinuiteto proizvodnje in povečanje obsega prodaje, preusmeritev v kooperacijo s tujim partnerjem. Konkretno to pomeni osredotočitev poslovanja na eno hišo v posamezni državi in predelovanje tujega materiala. Zadeva ima svoje dobre in slabe strani. Slabo je, ker izgubimo živ stik s tržiščem in s tem pregled nad dogajanjem in gibanju cen, dobro pa je, da so relacije bolj čvrste in odpadejo problemi glede kvalitete materialov in dobavnih rokov.

Konkretni koraki so že bili storjeni in 26.6. se pričnejo prvi razgovori.

Predvidevamo, da bodo največji problemi normativi porabe materialov, ker tuji partner sam proizvaja cevke in so mu relacije domače, ostale deleže bo verjetno lažje dogovoriti. Glede na zanimanje, ki ga je pokazala tuja firma za predlagano sodelovanje je možno pričakovati, da bomo kompromis dosegli v razumnem roku, predvidoma do septembra.

M. TIKVIČ

Priprava srednjeročnega plana 1986–1990 sozda Slovenija papir

Cilji, ki jih naj dosežemo

DS SOZD Slovenija papir je 20.6. 1986 določil predlog skupnih temeljev za pripravo srednjeročnega plana 1986–1990 SOZD Slovenija papir in ga posredoval v sprejem svojim članicam (združenim organizacijam).

S skupnimi temelji za pripravo srednjeročnega plana 1986–1990 Slovenija papir, na osnovi medsebojnega dogovarjanja, sporazumevanja in vsklajevanja, skupno odločamo cilje, politiko in strategijo razvoja SOZD Slovenija papir za naslednje srednjeročno obdobje.

Združene organizacije SOZD Slovenija papir bomo svoje naloge iz skupnih temeljev uresničevale z namenom doseganja naslednjih ciljev:

1. Uveljavitev in krepitev medsebojnih samoupravnih odnosov na načelu skupnega prihodka in skupnega dohodka ob medsebojni soodvisnosti, povezanosti, odgovornosti, in prevzemanju skupnega rizika. Odnosi med združenimi organizacijami in delovno skupnostjo pa bodo temeljili na načelu svobodne menjave dela.

2. Medsebojno in v okviru sozda kot celote vsklajevati razvojne naloge ter obstoječe še zlasti pa nove proizvodne programe.

3. Dosledno izvajati specializacijo in delitev dela in s tem dosegati večjo dohodkovno učinkovitost.

4. Razvijati domače vire surovin in polizdelkov ter zmanjševati odvisnost od uvoza.

5. Združevali sredstva za osnovanje surovinskega fonda in si s tem zagotoviti večjo dobavo lesa in dolgoročno preskrbo s celuloznim lesom.

6. S sporazumevanjem z gozdno-gospodarskimi in lesno industrijskimi OZD poskrbeti za čim večjo dobavo domačih lesnih ostankov in sekanca.

7. Prevzemati vse potrebne ukrepe in akcije za povečanje zbiranja in sortiranja starega papirja.

8. Usklajeno in glede na interese tudi skupno zagotavljati oskrbo proizvodnje s surovinami in reprodromateriali.

9. Ob povečanju izvoza zlasti izdelkov zahtevnejše stopnje obdelave utrjevati višje oblike gospodarskega sodelovanja s tujino, zlasti še s konvertibilnimi tržišči.

10. Podpirati in razvijati domačo proizvodnjo strojev in opreme ter rezervnih delov.

11. Zagotavljati dinamično rast dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov delavcev ter s tem zagotavljati tudi ustrezno socialno varnost delavcev.

12. Razporejati čisti dohodek tako, da bo hitreje naraščal delež za razširitev materialne osnove dela kot delež za osebne dohodke in družbeni standard.

13. Z vsemi razpoložljivimi finančnimi sredstvi gospodariti tako, da bo zagotovljena optimalna likvidnost vsake izmed združenih organizacij in SOZD-a kot celote.

14. Povečati rast proizvodnje hitreje od stopnje rasti zaposlovanja.

15. Pospeševati raziskovalno in inventivno dejavnost za zmanjšanje porabe surovin in energije, izboljšanje kvalitete ter varstvo okolja.

16. Izboljšati kadrovske strukture, ter stimulativnejše nagradjevati strokovno in kvalitetno delo.

17. Povečati življenjski standard vseh delavcev SOZD-a Slovenija papir.

Vlaganja oziroma sovlaganja sozda bodo usmerjena v naslednje kategorije naložb:

(nadalj. na 6. str.)

	v mio din	struktura v 0/0	delež KTL v 0/0
1. Naložbe v podjetniško infrastrukturo	23.688	27	14
2. Naložbe v enostavno reprodukcijo	19.068	22	4
3. Naložbe v razširjeno reprodukcijo	40.546	47	12
4. Dolgoročne naložbe v tujini	—	—	—
5. Sovlaganje lastnih sredstev v druge OZD	3.213	4	9
Skupaj:	86.514	100	10

V nadaljevanju podajamo poprečne letne stopnje rasti v obdobju 1986 do 1990 za nekatere najpomembnejše postavke: ločeno za SOZD Slovenija papir v primerjavi z DO KTL:

	SOZD	DO KTL
— fizični obseg proizvodnje	+ 5,5	+ 6,5
— celotni prihodek	+ 6,0	+ 7,0
— dohodek	+ 8,0	+ 5,1
— del ČD za bruto OD	+ 3,9	+ 0,8
— del ČD za poslovni sklad	+ 17,0	+ 10,1
— amortizacija + akumulacija	+ 15,7	+ 10,9
— konvertibilni izvoz	+ 7,7	+ 13,3
— celotni uvoz	+ 3,2	+ 9,3
— število zaposlenih	+ 1,0	— 0,4

Maja RIBIČ — NOSAN

DRUPA '86

Izzivi in odgovori

“Odkritje Jochanna GUTENBERGA je rabilo pripravi poti za politična pojasnjevanja. Z odkritjem Friedricha KOENIGA (tiskarski stroj) je najdena nova dimenzija informacij. Danes imamo velike težave, da informacije, ki se po svetu proizvajajo, tiskajo in elektronsko transportirajo kanaliziramo in obdelamo. Proizvodnja informacij se bo po predvidevanjih v prihodnosti močno povečala. Vse to me navdihuje v spoznanju da ima naša branža lepo prihodnost.”

S temi besedami je dr Kurt WERNER, predsednik komiteja DRUPA, končal svoj otvoritveni govor največjega svetovnega sejma tiskarske tehnike v Duesseldorf-u (od 2. do 15. maja tega leta). Za zaključne informacije s tega strokovnega sejma izhaja podatek, da je sejem obiskalo 348.000 obiskovalcev iz 154 držav; obiskovalci so si lahko ogledali eksponate 1449 razstavljalcev iz 33 držav! Ti podatki kažejo na to, da je DRUPA '86 najbolj obiskani sejem na svetu do sedaj. Če vemo, da je bilo pred štirimi leti na razstavi industrije tiska in papirja zaradi pojava HI-TECH tehnologije prepovedano izumiranje cele te branže potem je preobrat danes popoln in nad vsemi pričakovanji.

Kaj se je pravzaprav zgodilo in zakaj je DRUPA '86 uspela prepričati tudi največje pesimiste v svoj novi razcvit, v veliko bodočnost tiskarske industrije in industrije papirja?

Grafična industrija celega sveta je bila v preteklih letih soočena z velikimi izzivi nematerialnih komunikacijskih medijev (t. i. Non — Print Media). V teku je medtem tudi eksistencialni spopad s t. i. Nip — tehnikami (Non — Impact Printing ali odtiskovanje brez stika), nadaljuje se tudi spopad z vse večjimi pisarniški komunikacijami in končno tudi s prav takšnimi tendencami “bodi sam svoj tiskar”, ki je vse bolj izrazita pri potrošnikih potiskanih izdelkov.

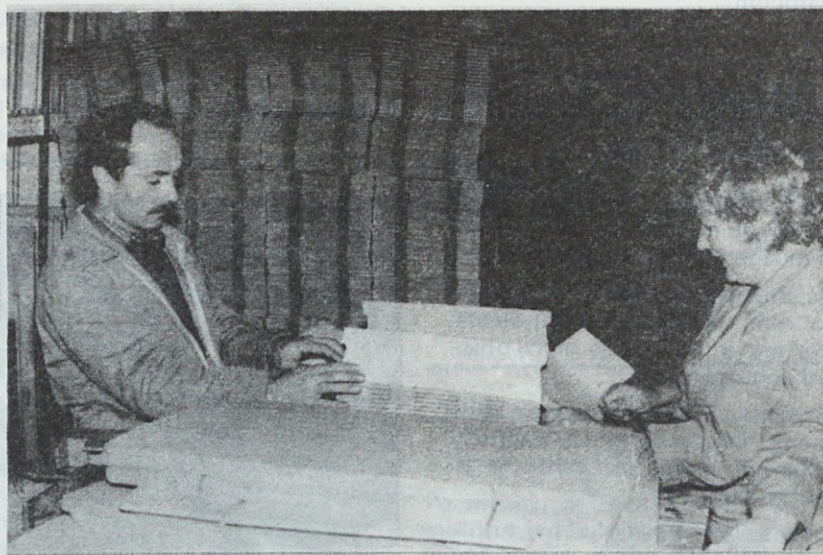
Bile so prav tako tendence, da se sprejme nekritično in z lahkoto teza, da sta kabelska industrija in videotehnika tisti, ki primarno spodbujata temelje grafične industrije. Pokazalo pa se je — z analizami na več posvetih letošnjega DRUPA sejma in širšimi obrazložitvami — da so poglobitve nevarnosti v bistvu tehnike, ki transportirajo informacijo s pomočjo papirja; in to počnejo — enostavneje, hitreje in ceneje; v zadovoljivi kvaliteti. Novost je v tem, da se vse to odvija le z delnim sodelovanjem grafične industrije in zelo pogosto tudi brez nje. To je tista ta prava realnost, s katero se danes mora soočiti grafična industrija, pa to ona želela ali ne.

Kaj je pokazala DRUPA '86? Je našla odgovore na takšne izzive?

Tradicionalne pomožne skupine kot so grafična dodelava, tiskarski stroji in oblike tiska niso na letošnjem sejmu ponudile kakšne pomembnejše novosti. Strokovnjaki trdijo, da pri teh rečeh obstojajo objektivne meje, in da je tukaj možno iskati novitete le v nekaterih izboljšavah in v poedinstih. No, tudi tega je bilo dosti.

Razvoj obdelave teksta in fotostavka se nedvoumno odvija v področju osebnih kompjuterjev in tudi praktično pri obdelavi teksta, nobena pot več ne pelje mimo njih. DRUPA '86 je pokazala, da danes ni več nobenega resnejšega proizvajalca naprav za fotostavek, ki v sklopu svojega sistema ne predvidi konverterja za prevanje — pretvarjanje kod. Najpogosteje gre za naprave, ki so prilagojene konverziji podatkov z različnih tipov disket. Na ta način se povečuje fleksibilnost sistema za obdelavo teksta, pri čemer se — kar pa je zelo pomembno — povečajo izgledi za vključevanje osebnih kompjuterjev v obdelavo teksta.

Na področju reprodukcijske tehnike so največje spremembe opažene v področju vnašanja podatkov. Razen tradicionalnega refleksijskega in transmisijskega

podajanja, spremnega teksta, naslovnih vrstic in risb se vse bolj v prvem planu pojavlja nematerialni vnos podatkov. Kot nosilci podatkov se najpogosteje srečujeta magnetni trak in disketa. DRUPA '86 je pokazala tudi novo varianto scanner-jev, ki delajo s pomočjo gibljive ravne plošče. To so scanner-ji za črno-bele in več barvne reprodukcije s CCD tehniko (Charge Coupled Devices). Od teh scanner-jev se pričakuje, da bodo povečali hitrost elektronske reprodukcije, le-to naredili zanesljivejšo in za rokovanje enostavnejšo.

Elektronska obdelava slike bo ostala tudi v prihodnje v središču pozornosti. DRUPA '86 je prinesla primerne rešitve v obliki pomožnih naprav za preprilavo (Pre — Scanning), ki bodo ubrzale pretok podatkov in izboljšale kvaliteto obdelave.

Na letošnji strokovni prireditvi DRUPA so tudi opažene nekatere povsem nove tendence: tri proizvodna področja grafične industrije — izdelava forme, tiska in dodelava-predelava — so dosegle zares visoko stopnjo tehnične dovršenosti. Spremenjeni pogoji na tržišču zahtevajo modernizacijo proizvodnih naprav v vse krajših časovnih razmakih. Proizvodna praksa ima vse večje zahteve po povečani produktivnosti, ustaljeno kvaliteto na visokem nivoju in optimalno organizacijo proizvodnje. Posebej se povdarja skrajševanje pripravljanih časov, redukcijo makulature in transport materiala s čim manjšo človeško intervencijo. Pojavlja se vse splošni trend k manjšim na-

kladam. Tiskarski stroji, ki so v veliki meri avtomatizirani, ki imajo elektronsko nastavitve, upravljanje in kontrolo delovanja, in ki imajo znižani obseg makulature, pri katerih se čas sprememb in priprav spravi na samo nekaj minut so vse-kakor konkurenčnejši od tistih tiskarskih strojev, ki teh zmožnosti nimajo.

Zanimiv je tudi poudarjeni trend, da se vrednost velikih instalacij za obdelavo slike izenačuje z vrednostjo tiskarskih strojev. Z integracijo slike in teksta v naslednji generaciji naprav se bo to razmerje, to je že danes povsem jasno, še v naprej spreminjalo v škodo tiskarskega stroja. Zaradi tega se še danes lahko z zanesljivostjo trdi, da se bo pričela prav kmalu premeščati dominacija s tiskarskih strojev na elektronske naprave za obdelavo in razmnoževanje teksta in slike. Vsekakor, ta revolucija v tehnologiji, s katero je soočena grafična industrija in industrija papirja vsebuje tudi številne druge posledice.

DRUPA '90, torej čez štiri leta, bo pokazala koliko so bila današnja razmišljanja in ocene zares realne in ali ne bo elektronika morda še hitreje spremenila sedanjih razmer, kot smo predpostavljali. Realno, naša grafična industrija je zelo slabo pripravljena že za sedanjo fazo modernizacije, in to je tudi tisto kar je še posebej zaskrbljujoče.

F. S.

Osvojitev proizvodnje impregniranega valovitega kartona

Prvotni namen obdelave valovitega kartona je bil v tem, da se stvori neka zapreka, ki naj preprečuje prodiranje vlage. Pri tem so hoteli obdržati nespremenjene vse fizikalne mehanske karakteristike pri relativni vlagi ca 95 %.

Prve neprijetne ugotovitve so popolnoma izginile z izpopolnitvami postopkov obdelave. Potrebne pa so nekatere izkušnje, ki omogočajo proizvajalcu valovitega kartona, da proizvede karton, ki je obstojen napram vlagi in je istočasno dobre kvalitete ter ustreza predpisom za pakiranje hrane, zdravil, kozmetike itd.

Obstojajo različni postopki za nanašanje hidrofobirnih sredstev, kot so postopek z raklom, brizganjem, zaveso, tušem in z valji.

Vsi ti sistemi se med seboj močno razlikujejo, kar se kaže v kvaliteti izdelkov. Kratek opis nam bo pokazal, kateri sistem omogoča racionalno proizvodnjo in zadovolji zahtevam, ki jih postavljajo končni uporabniki embalaže.

Kot prvo naj opišemo **postopek z raklom**, s katerim odstranjujemo prebitek produkta s površine papirja. Zelo enostavno ga je montirati in investicijski stroški so sorazmerno majhni. Ta postopek pa ima nekatere pomanjkljivosti:

- nanos je neenakomeren,
- zunanji videz ni ravno lep,
- težave nastajajo pri kontroliranju količine nanosa in
- praktično je nemogoče nanašati želeno količino neodvisno od uporabljenega papirja.

Pri **sistemu z brizganjem** nanašamo produkt s pomočjo šob, ki so postavljene pravokotno na smer teka papirja.

Tudi tu je vabljava začetna investicija, vendar ima postopek mnogo pomanjkljivosti:

- količina nanosa se spreminja v odvisnosti od hitrosti papirja in od pritiska v šobi,
- že majhna sprememba temperature močno vpliva na viskoznost snovi in s tem na spremembo pritiska ter količine nanosa,
- nadaljna neugodnost se kaže v tem, da se šobe zelo hitro zamašijo. Pri tem dobimo neimpregnirano površino, kar zmanjšuje interesantnost te obdelave.

Sistem z zaveso bazira na nanosu plasti parafina na zunanjo površino. Izseki potujejo na transportnem traku preko staljenega filma, ki pada navpično na izseke. Izseki morajo biti že pred impregnacijo potiskani. Prednost tega postopka je v tem, da je površina lepo gladka, kakršno zahtevajo mnogi izdelki.

Po našem mnenju pa ima ta sistem tudi slabe lastnosti:

- stroški prve impregnacije so visoki, posebno še zato, ker lahko impregniramo le izseke,
- na hladne izseke se impregnacijsko sredstvo slabo veže. Pri prepogibu v naslednjih fazah pride do pretrganja filma,
- po obdelavi ni možno površine potiskati, ali lepiti,
- stroški obdelave z ozirom na porabo energije niso majhni.

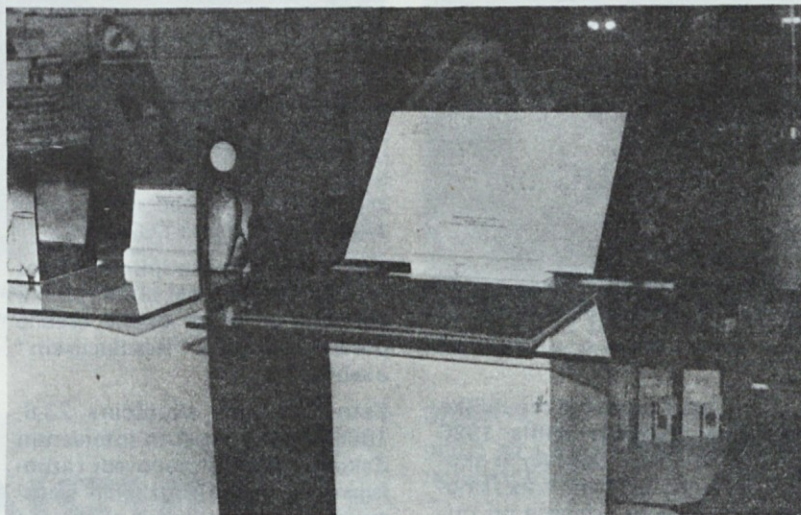
S sistemom prhe se lahko učinkovito impregnira tako valovite, kot ravne sloje. Tu se plošče valovitega kartona postavijo druga ob drugo na transportno verigo, tako da so rebra navpično. Ko se plošče pomikajo preko tunela, jih prekrije parafinski tuš. V nasled-

lovitega kartona zavzema preveliko prostora.

TOZD Valkarton se je odločil za sistem z valji.

Sistem z valji je med navedenimi sigurno najučinkovitejši in tehnološko napreden. Omogoča nanos toplih in hladnih produktov s pomočjo valjev. Investicijski stroški niso previsoki. V kartonski stroj vstavljene naprave omogočajo istočasno proizvodnjo najrazličnejših tipov valovitega kartona različne obdelave. Sam postopek ne zavira hitrosti proizvodnje. Prednosti tega postopka so sledeče:

- možna je impregnacija papirjev katerekoli vrste in gramature s parafinom ali z dodatki utrjevalcev,
- lahko se uporabljajo običajna

Za impregnirano valovito lepenko smo prejeli priznanje

nji fazi jih prepričajo z vročim zrakom. Tedaj odkaplja čim večja količina impregnacijskega sredstva.

Impregnirani valoviti karton je zelo odporen na vlago, na vodo le kratkotrajno. Problemi pa nastajajo pri lepljenju. Po našem mišljenju so slabe lastnosti tega sistema večje od prednosti iz sledečih razlogov:

- stroški začetne investicije so odločno previsoki glede na dobljeni rezultat,
- stroški obdelave so za povprečno kvaliteto previsoki, zaradi velike količine nanosa,
- postopek onemogoča različne obdelave flutingov in linerjev,
- hitrost naprave je omejena,
- zunanji videz valovitega kartona ni ravno lep,
- tisk je možen le s posebnimi oprijemi in še to le z majhno hitrostjo,
- stroške proizvodnje povečujejo tudi dodatni delavci za nalaganje, razlaganje in za kontrolo delovanja naprave,
- poraba energije ni majhna,
- velikost naprave z zalogami va-

lepila ali hot melt (talična lepila),

- možno je nanašanje barvil in drugih produktov na površino obdelanega linerja in s tem obarvane površine,
- sam delavec določa količino nanosa, ki ni odvisna od gramature papirja,
- pri impregnaciji ne pride do nasičene absorpcije, saj lahko reguliramo nanos od 5 do 30 gr/m².
- stremeti moramo, da pride z minimalnim nanosom do zaprtja celotne površine,
- zaradi naknadnega ogrevanja se uporabljena snov razširi tako, da pokrije celotno površino,
- nezaprtjo površino pa rabimo tedaj, če nameravamo lepiti ali pa, če hočemo površino zunanje plasti še potiskati.

Kot impregnacijska sredstva so se v praksi uveljavili parafini, sami ali z različnimi dodatki, ki povečujejo še dodatno trdnost posebno pri flutingu. Na ceno vpliva količina uporabljenega produkta in mesto ter način odlaganja. Zaradi uporabe majhnih količin parafina ne pride do težav pri lepljenju valovitega kartona niti pri nadaljni predelavi.

Trenutno lahko v TOZD Valkarton impregniramo C val in zunanjo plast. S tem nastane mnogo kombinacij. Kupec pa se lahko sam odloči, katera kombinacija mu najbolj ugaja. S to novo tehnologijo se je TOZD Valkarton povzpел na tak nivo v evropskem tržišču, da lahko nudi valoviti karton tudi najzahtevnejšim kupcem, kot so npr.: plantaže sadja in zelenjave.

Ta uspeh se tudi izraža v tem, da je dobil TOZD Valkarton na zadnjem mednarodnem sejmu embalaže in tehnike pakiranja INPAK 86 v Gornji Radgoni Jugoslovansko priznanje za embalažo 1986 za impregnirani valoviti karton.

Andrej ČEKADA, dipl. ing.

Republiško tekmovanje gasilcev papirničarjev Slovenije

Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče je bila pokrovitelj in gostitelj letošnjega tekmovanja gasilskih desetov, ki je bilo dne 21.6.1986 v Radečah.

Občinska gasilska zveza Krško je organizirala sodniške komisije, gasilska društva OZD pa so določile v te komisije po enega svojega sodnika.

Tekmovali so gasilske desetine iz papirnic Količevo, Radeče, Vevče ter iz OZD AERO – Medvode, CELULOZA – Krško, VALKARTON – Logatec, SLADKOGORSKA in CERŠAK.

Tekmovalo je 12 moških in 9 ženskih desetov, torej 21 desetov. Ženske in moški so tekmovali v mokri vaji z MB 800 1/min. na zaganjač ter v raznoterostih.

UVRSTITEV:

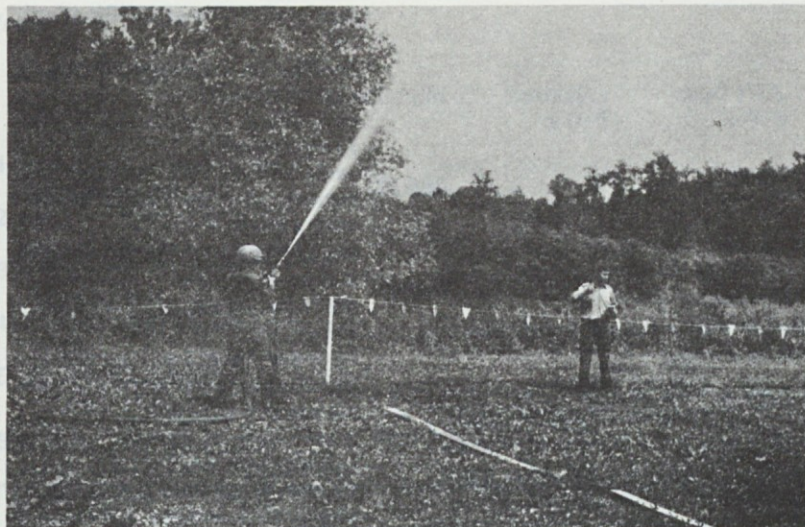
Ženske:

1. VEVČE
2. AERO Medvode
3. CERŠAK II.
4. CELULOZA Krško
5. SLADKOGORSKA I.
6. CERŠAK I.
7. VALKARTON Logatec
8. RADEČE
9. SLADKOGORSKA II.

Moški:

1. KOLIČEVO II.
2. VEVČE II.
3. CERŠAK
4. KOLIČEVO I.
5. VEVČE II.
6. CELULOZA Krško

(nadalj. na str. 8)

Vaja je uspela

7. RADEČE
8. VALKARTON I.
9. SLADKOGORSKA II.
10. AERO Medvode
11. VALKARTON Logatec
12. SLADKOGORSKA I.

Ob podelitvi pokalov in priznanj tekmujočim sta bili podeljeni tudi dve posebni priznanji. Franju DUHU iz IGD CERŠAK in Cirilu ZUPANCU iz IGD Količevo za dolgoletno, nesebično in požrtvovalno delo.

Za vzorno uresničitev tekmovanja je bila pomembna poleg prizadevnosti članov IGD RADEČE tudi pomoč ostalih delavcev OZD gostiteljice.

Najzaslužnejši za uspešno izvedbo tekmovanja sta bila Franc Grebenc in Martin Krajšek.

J. KOPAČ

Interventni zakon – rdeča luč za osebne dohodke ?

Čeprav smo Jugoslovani znani po tem, da radi s predpisi urejamo ekonomsko in družbeno življenje, menda na nobenem drugem področju ni take poplave predpisov kot pri delitvi dohodka in razporejanju sredstev za osebne dohodke.

Za ilustracijo te ugotovitve naj navedem samo osnovne družbene predpise in samoupravne akte organizacij združenega dela, ki urejajo to področje.

1. Decembra leta 1984 je zvezna skupščina sprejela Družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohod-

ka v SFRJ (Ur. list SFRJ št. 2/85).

2. Na njegovi osnovi je republiška skupščina Slovenije aprila 1986 sprejela Družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji (Ur. list SRS št. 18/86).

3. Skladno z določili "republiškega dogovora" se morajo oblikovati samoupravni sporazumi dejavnosti – pri nas konkretno Samoupravni sporazum o izhodiščih in nekaterih skupnih osnovah za oblikovanje in razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v dejavnosti celulozne, papirne in papirno-predelovalne industrije Slovenije (panožni sporazum).

4. Vsi zgoraj navedeni predpisi pa samo usmerjajo oblikovanje samoupravnih aktov o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke, ki jih morajo oblikovati in sprejeti organizacije združenega dela že na osnovi 115. in 127. člena Zakona o združenem delu.

Tako imamo v DO KTL Ljubljana:

a. Samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka, ki še ni usklajen z usmeritvami "republiškega dogovora" in

b. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki vsaj približno vsebuje vsebino "republiškega dogovora".

5. Na osnovi omenjenih samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah o delitvi dohodka oziroma čistega dohodka ter sredstev za osebne dohodke v delovni organizaciji KTL Ljubljana pa ima vsaka temeljna organizacija in DSSS še svoj:

a. Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo;

b. Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo s spremljajočimi podpravniki o normativih in inovacijah. Teh pravilnikov še nimajo usklajenih s sporazumom v vseh temeljnih organizacijah in DSSS.

Na osnovi internih samoupravnih aktov in družbenih norm (Dogovor, Resolucija) delovna organizacija z vsakokratnim letnim planom določi obseg in politiko delitve čistega dohodka za osebno porabo in akumulacijo. Odvisno od uresničevanja planiranega dohodka se v skladu z omenjenimi sporazumi in pravilniki med letom izplačujejo akontacije in opravi dokončna delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo s sprejetjem zaključnega računa TOZD.

Vsa ta množica predpisov pa letos ni zadostovala, da bi se osebni dohodki in druge oblike osebne porabe zadržali v "Resolucijskih" okvirih.

Zato je zvezna skupščina 23.6. 1986 sprejela poseben interventni Zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke, za skupno porabo in za določene poslovne stroške za leto 1986 (Ur. list SFRJ št. 34/86). Na njegovi podlagi je predsednik zveznega komiteja za delo, zdravstvo in socialno varstvo izdal še poseben Pravilnik kako se določa znesek za izplačevanje čistih osebnih dohodkov za leto 1986 (Ur. list SFRJ št. 41/86).

Bistvo tega zakona je, da z grožnjo zniževanja osebnih dohodkov prisili vse organizacije združenega dela, da uskladijo svoje samoupravne akte z določili "Dogovora" (zveznega in republiškega) in, da spoštujejo resolucijsko določilo, da smejo osebni dohodki rasti le če raste dohodek ustvarjen z večjo proizvodnjo na podlagi večje produktivnosti in učinkovitosti dela, na račun zmanjševanja deleža materialnih stroškov v strukturi celotnega prihodka.

Zakon je oster in predvideva denarne kazni za organizacije združenega dela in za odgovorne osebe v njej, ki bi izplačevale osebne dohodke nad obsegom, ki so dovoljeni po tem zakonu.

Kako je z izplačevanjem osebnih dohodkov letos v naši delovni organizaciji?

Osebni dohodki v DO KTL Ljubljana so se v prvi polovici leta 1986 izplačevali v skladu s sprejetimi splošnimi akti in planirano dinamiko delitve čistega dohodka. Osebni dohodki so rastle sicer hitreje kot dohodek, zaradi predpostavljanja, da se bo v 2. polletju trend rasti osebnih dohodkov uskladil z rastjo dohodka.

Povprečna višina izplačanih bruto osebnih dohodkov na delavca v DO KTL (98.919 din) in njihova rast v 1. polletju glede na lansko 1. polletje (indeks 204) je še vedno v okviru slovenskega povprečja.

Da bi v delovni organizaciji še nadalje nemoteno izplačevali osebne dohodke moramo čimprej preveriti in po potrebi uskladiti svoje samoupravne splošne akte o delitvi dohodka, čistega dohodka ter sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Da pa bomo lahko uporabljali svoje samoupravne akte pri izplačevanju osebnih dohodkov pa moramo ustvariti dovolj dohodka na osnovi:

- večjega obsega proizvodnje,
- povečevanja produktivnosti dela,
- varčevanja s surovinami, energijo in drugo porabo,
- racionalnejšega obračanja kapitala zlasti vseh oblik obratnih sredstev (zaloge, terjatve ipd.).

Le ob zagotovitvi primerne rasti dohodka omenjeni zloglasni interventni zakon ne bo predstavljal rdeče luči za naše osebne dohodke.

Omenjeni zakon pa omejuje tudi izplačevanje oziroma porabo sredstev sklada skupne porabe. Temeljne organizacije združenega dela in drugi uporabniki družbenih sredstev lahko v letošnjem letu porabijo iz sklada skupne porabe največ 53.986 din na delavca, to pa je pri nekaterih temeljnih organizacijah manj kot so planirale oziroma kot so si zagotovile sredstev pri delitvi čistega dohodka ob zaključnem računu za leto 1985. Ta omejitev pa se nanaša samo na splošni del sklada skupne porabe.

Sredstva stanovanjskega sklada niso pod omejitvijo tega zakona.

Tretja omejitev tega interventnega zakona ureja maksimalno višino poslovnih stroškov delovnih skupnosti. V letošnjem letu smejo materialni in drugi poslovni stroški v delovnih skupnostih porasti največ do obsega, ki ga dobimo tako, da lanskoletni obseg poslovnih stroškov v delovnih skupnostih povečamo za odstotek rasti nadrobni cen v letu 1986.

S tem interventnim zakonom naj bi v Jugoslaviji omejili osebno porabo. Skupaj s predpisi za omejevanja družbene skupne in splošne porabe ter neproizvodnih in negospodarskih investicij pa naj bi zmanjševali inflacijo. To pa je cilj, ki si ga še kako želimo uresničiti.

D. KOROŠEC

Z dneva KTL

Za lep spomin s pokalom ob predsedniku poslovnega odbora DO KTL za osvojeno prvo mesto v malem nogometu na prvenstvu KTL – delavci tozda Kartonažna

Tudi upokoјenci na dnevu KTL

Veslili smo se prejetih medalj

NA DNEVU KTL

DAN KTL

BOLJ ALI MANJ NENAVADEN INTERVJU

V soboto, dne 31. maja 1986, so se na rekreacijskem centru v Mostecu srečali delavci KTL na že tradicionalnem "dnevu KTL". V takem stilu pisanja bi lahko nadaljeval poročanje o dogajanjih na tem srečanju. Pa sem si rekel, naj bo malo drugače in sem naredil intervju s stvarmi, ki so bile prisotne na srečanju. O dogajanju pa so povedale naslednje:

ŠANK:

Meni se kaj novega ni pripetilo; kot vsa leta do sedaj so se name naslanjali eni in isti komolci, le da so letos viseli dalj časa. To je posledica deževnega vremena; če bi imel na zalogi tudi žgane pijače, verjetno ne bi zdržal pritiska vseh, ki jih je k sebi vlekla gravitacijska sila.

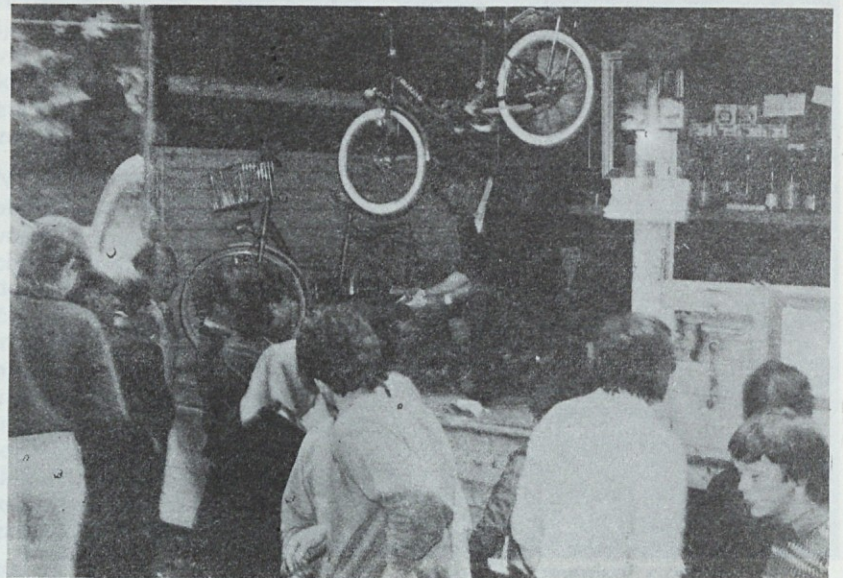
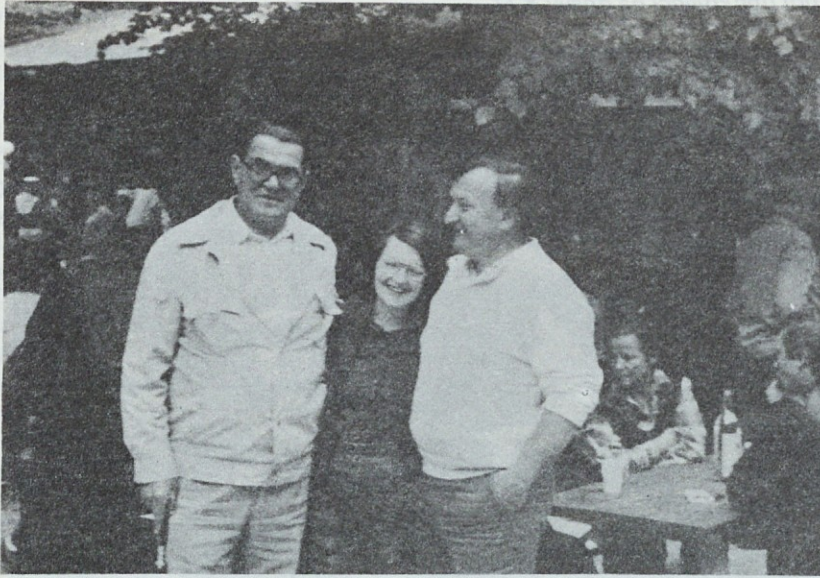
GOZD (bližnji):

Sranje, to ni bila nobena veselica, nobenega parčka ni bilo v moje

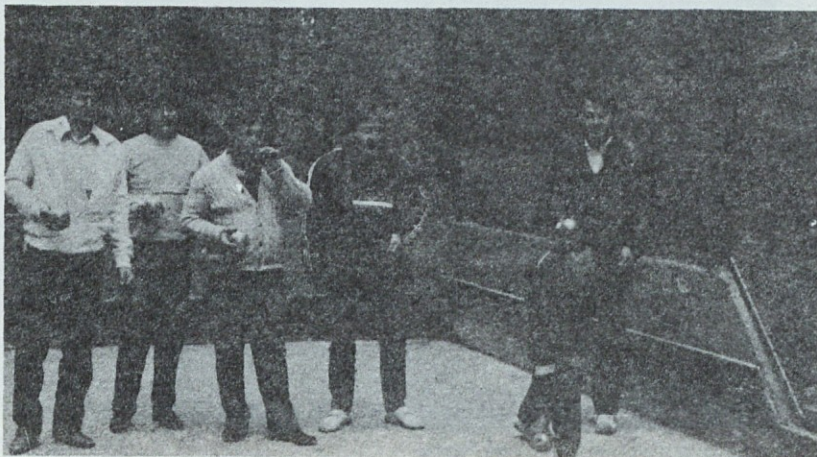

Najprej po bone za pijačo in jedačo – saj jedila s svojim vonjem kar vabijo

Ob srečanju delavcev na Dnevu KTL

Napeto pričakovanje

zavetje, še ód pijače utrujenih ni bilo, klinc pa ta dež. Dajte že enkrat izberite lepo vreme in se tako kot v lepih starih časih COCKTE po parih poskrijte v gibih aktivnosti v moje zeleno zavetje.

MIKROFON:

Navajen sem že vsega hudega — profesionalnih in neprofesionalnih govorov. Ampak da mi ga letošnji profesionalni povezovalc programa tako zagode pa še ne. Na oder mi privleče kuro, kravo, zajca, psa še konja in nato spuščajo vame tiste cvileče živalske glasove ob tem pa so prepričani, da so glasbeno priznani glasovi — saj pravim, živ obup ...

ZOBNA PROTEZA:

Ja, imela sem se prav v redu; kruh je bil mehak, ravno tako nisem imela problema s pasuljem in pečenim mesom. Najlepše pa mi je bilo, ko me je gospodar dal na svetlo. Takrat sem s svojim razkazovanjem prislužila gospodarju izlet v Benetke. Tako je bil vesel, da me je imel s seboj, da me bo vzal s seboj v Benetke in tudi nov kozarec za počitek na nočni omarici mi bo kupil.

TEKMOVALNA VRV:

Spet so me nategovali; saj služim samo še za to. Tisti ekipi, ki že leta zmaguje v nategovanju se vidi, da so njihove zmage posledica usklajenosti in enotnega letoletnega treninga. Ta ekipa zmaguje kljub temu, da nasprotni strani

— direktorjem TOZD priskoči na pomoč baza. Sem pa iz občinstva slišala glas: "Priljubljeni redko zmagujejo, argument oblasti je pač močnejši!"

POTRDILO ZA DVIG MILIONA:

No bila sva dva, jaz konkretno sem visel v moškem WC-ju. Ne bi verjeli, če bi vam povedal, kaj vse sem videl, ko sem bingljal nad pisoarji, no še raje bi visel v ženskem WC-ju — zaradi pogleda namreč. Ko me je možakar iz ljubljanske TOZD našel se je skoraj razjokal od veselja. Vabil je že na pijačo, potem pa tisto veliko razočaranje, namesto željenega starega milijona dinarčkov je dobil le litersko steklenico vina MILION — ha, ha, ha. —

AVTOBUS:

Pa glih na mene ste narajmali: ut-

REZULTATI TEKMOVANJA EKIP NA DNEVU KTL

Ekipa	Zbiranje črk	Skrivnostni predmet	Vlečenje vrvi	Metanje na koš	Skupaj točk	Uvrstitev
Kartonaža Rakek	20	25	5	11	61	1
JIKA Trbovlje	25	—	—	25	50	2
Kartonažna Ljubljana	—	20	5	20	45	3
Lepenka Tržič	12	15	5	—	32	4
Papirna konfekcija Ljubljana	11	—	—	15	26	5
Valkarton Logatec	15	—	5	—	20	6
DSSS	—	—	5	12	17	7
Kuverta Ljubljana	12	—	—	—	12	8

Ekipa TOZD Jelplast, Embalažni servis in Sigma niso nastopile.

To so pa navijali zã svoje iz TIKE

rujen sem. Ko so se jutranji potniki zabavali, sem jaz delal na drugih progah, tako sem prišel zvečer par ur prepozno. Jezo celega dne so zlili name, pa še vsak je hotel, da ga peljem na drug konec, pa noben ni hotel domov, pa slabo jim je bilo, pa klinc, nič več jih ne bom vozil — pa amen.

IZGUBLJENA JOPICA (razgovor v nedeljskih jutranjih urah):

To je pa res višek nesramnosti, tisti po tobaku in predelani pijači smrdeči moški pulover me je med plesom, ki je bil bolj podoben plovbi, izrinil iz moje lastnice. Dal ji je novo toplino tako, da sploh ni opazila mojega padca v to sakramensko lužo, a, ačih, uh ..

Nasvidenje naslednje leto, za pijačo, jedajo in vreme preskrbljeno.

D. V.

Uvodoma je pozdravil delavce Slavko Stankovič

Nastopajoči ekipi direktorjev temeljnih organizacij in članov KPO za tekmovanje v vlečenju vrvi

Poletne novice

iz tozda „Kartonaža“ Rakek

— Končno smo po dolgih letih dogovarjanja pristopili k izvajanju rekonstrukcije proizvodnih prostorov tekoimenovane "hale A". Popravili bomo ostrešje in tudi notranje prostore. Izvajalec del je IMOS SGP Gradišče Cerknica, ki je dal najugodnejšo ponudbo. S to investicijo, tako vsaj upamo, bomo dobili prostore, ki odgovarjajo zahtevam sodobne proizvodnje.

— Ko smo že pri gradnji naj ome-nim, da smo dobili ključe od vikendice, ki smo jo kupili v Čatežkih toplicah. Da je to bila prava odločitev se vidi po tem, da je že "razprodana" kar za tri mesece vnaprej. Ali pa gre morda samo za začetno navdušenje?

— Še v zvezi z gradnjo je morda zanimivo, da bo v temeljni organizaciji potekala licitacija za stari gradbeni material, ki bo ostal ob rekonstrukciji proizvodnih prostorov. S tem bomo dobili nekaj denarja, žal pa verjetno tudi kaj vroče krvi, kar sigurno ni dobro v teh poletnih mesecih.

— Nekaj časa smo imeli zaprto delilnico hrane zaradi umazanije, oziroma strokovno povedano, zaradi nezagotavljanja higienskega minimuma. Upam, da je to dovolj resno opozorilo, tako za neposredno zaposlene v delilnici, kot za

ostale zaposlene, ki s svojim ravnanjem ne pripomorejo, da bi bila ta zadeva neoporečna.

— Tako kot ostali, imamo tudi mi težave pri delu zaradi dopustov. Samo vprašanje je, če bodo te težave zadosti velike tako, da bi za prihodnje leto res kaj naredili na področju planiranja dopustov. Situacijo gasimo tako, da smo spre-

jeli 30 dijakov na počitniško delo v obojestransko zadovoljstvo.

— V tem času dremlejo tudi razni samoupravni organi in družbenopolitične organizacije razen komisije, ki je končno razdelila kredite za gradnjo hiš. Če bo vse posreči, bomo letos dobili kredit "že" v septembru, tako, da bomo ujeli samo dve do tri podražitve glede na to, da bi ga lahko dobili v začetku leta. V kolikor primerjamo "hitrost" dajanja kreditov iz preteklih let, pa gre stvar na boljše.

— Resno nas skrbi, glede na rast življenjskih stroškov, počasna rast plač oziroma osebnih dohodkov.

Še bolj pa nas skrbi, to je vsaj čutiti v nevezanih pogovorih in uradnih sestankih, padec produktivnosti, nedoseganje fizičnega in finančnega plana, itd... Nujna bi bila takojšnja akcija v tej smeri, toda kaj ko so dopusti. Skrbijo nas tudi za 1000 % povečane terjatve do naših kupcev glede na leto 1985.

— Medtem je izšel nov ukrep ZIS, ki bo poskušal regulirati izplačilo OD, ki bi bil vsaj kar se tiče povečanja, v okviru rasti dohodka. Resno me skrbi, da bomo morali vračati od plač, kar je bilo preveč izplačano. Poleg tega lahko upamo, da ne bo "revolucije".

Franc UDOVIČ

Poslušali smo predavanje o alkoholizmu

Alkoholizem je bolezen odvisnosti

Z namenom, da bi se seznanili z osnovnimi značilnostmi alkoholizma in spoznanji sodobne alkoholologije o pravilnem pristopu in obravnavi alkoholizma v delovni organizaciji, se je vodstvo naše delovne organizacije odločilo za organizacijo predavanja na to temo. Predavanje je bilo namenjeno vodilnim in vodstvenim delavcem ter predstavnikom samoupravnih organov družbeno-političnih organizacij v naših temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb, torej strukturi delavcev, ki v naših delovnih sredinah skrbijo (poleg ostalega) za vzdrževanje reda, discipline in razvijanja zdravih medsebojnih odnosov. Ravno to so bistveni elementi za ustvarjanje optimalnih delovnih pogojev, obenem pa so tudi podlaga ali "zdrava klima" za preprečevanje in zdravljenje alkoholne in drugih vrst zasvojenosti ter ostalih znanih škodljivih pojavov (nedelavnosti, neodgovornosti, malomarnosti ...), ki včasih že kar

močno načenjajo našo skupno storilnost in zmanjšujejo skupne delovne rezultate.

Vabljeni so skupaj v vabilom prejeli nekaj strnjениh teoretičnih izhodišč naših znanih alkoholologov o osnovnih značilnostih alkoholne odvisnosti in pravilnem pristopu in obravnavi alkoholika v delovni organizaciji.

Poskrbljeno je bilo, da predavanje vodi dr. Jože JAKOPIČ, v slovenskem prostoru znan in priznan alkohololog, ki se vrsto let ukvarja z zdravljenjem alkoholne zasvojenosti.

Določen je bil tudi datum: 21. in 22. april (zaradi večjega števila vabljenih je predavanje z isto vsebino potekalo v dveh dopoldnevih, s čimer je že na samem začetku bilo poskrbljeno za to, da se slušateljem predavanja omogoči aktivno sodelovanje).

Izkazalo se je, da je začetna skrb zaradi številčnosti skupin bila povsem odveč. Udeležba je v obeh

dneh bila manj kot 50 % (od 120 vabljenih se je predavanja udeležilo 56 delavcev).

Predavanja sta potekala v dopoldanskem času, za večino udeležencev torej v njihovem "delovnem času", zato je z osipom bilo nujno računati. Za prijetno zanimivost pri udeležbi so poskrbeli v temeljni organizaciji Papirna konfekcija, iz katere so se predavanja udeležili vsi vabljeni. Odgovornost do predavanja sta pokazala vodilna delavca: direktor tozda Papirna konfekcija Lado Bačnik in direktor tozda Kartonaža Rakek Mirko Kavčič, ki sta se od vseh vabljenih vodilnih delavcev (upoštevajoč tudi organizatorje predavanja) predavanja edina udeležila.

Iz snovi triurnega predavanja, v teku katerega so aktivno sodelovali slušatelji z vprašanji iz vsakdanje prakse, lahko povzamemo naslednje:

1. Alkoholizem je družbena motnja, ki se na prizadetem posamezniku razodeva v spremembi vedenja, lahko pa tudi z različnimi telesnimi in duševnimi okvarami.

2. Alkoholizem je bolezen odvisnosti. Človekova duševnost je v boju proti človeka ogrožajoči nevarnosti opremljena s sistemom "alarmnih mehanizmov", ki se ka-

žejo v obliki naslednjih zaznav: vznemirjenosti, straha, sramu, potrnosti, žalosti, lakote, žeje, mraza in podobno. Za vse lahko rečemo, da so manifestna oblika bolečine, kar pomeni, da jih človek doživlja kot neprijetno zaznavo. Vsi ti mehanizmi človekove "notranjosti" opozarjajo na to, da je potrebno z neko določeno dejavnostjo nevtralizirati bližajočo se nevarnost — utišati alarmni mehanizem. To pomeni, da je potrebno opozorilni vzrok zaznati, analizirati situacijo in ustrezno ukrepati — rešiti problem. Napor, ki je potreben pri takšnem (pravilnem) načinu ukrepanja je precejšen, neprijetnost opozorilnega alarma pa je boleča, zato se nemalokrat ta napor prihrani z vplivom alkohola, ki s svojim delovanjem na človekove možgane "alarm" izklopi. Človek se nevarnosti ne zaveda več, ker je z alkoholom nevtraliziral zaznavo njene prisotnosti. Rečemo, da se je človek "izklopil". S tem pa problem ni rešil, le umaknil se mu je. V tej, včasih kruti igri, se problem velikokrat povrne, človek pa se njegovemu razreševanju umika v zanj blagodejno družabništvo z alkoholom. Vztrajnost vedno rodi sadove, v primeru opisane "družabništva" pa nastaja alkoholna odvisnost. Njena razsežnost se stopnjuje iz psihične v telesno,

(nadalj. na 13. str.)

torej nastaja bolezen. Rečemo ji alkoholizem ali bolezen odvisnosti.

Ker smo jo spoznali za bolezen smo nujno opredelili, da se z njenim zdravljenjem ukvarjajo za to usposobljeni, izšolani strokovnjaki – socialni psihiatri, alkohologi. Oni so tudi edini poklicani, da postavijo diagnozo bolezni.

3. Če se opredelimo za zdravljenje alkoholizma v delovni organizaciji, potem moramo ugotoviti, da morajo biti zanj izpolnjeni naslednji pogoji:

– v delovnem okolju bi morali biti vrednoteni delovnost, disciplina in tovariški odnos, to istočasno pomeni, da bodo preganjani nered, delovna nedisciplinost in prekrški, (to nujno pomeni, da v svoji delovni sredini preganjamo nered in nedisciplinost, ne iščemo "grešnih kozlov" in jih kot povzročitelje vsega hudega privijamo

z disciplinskimi obravnavami in ukrepi, zraven pa nežno pestujemo nered in nedisciplinost v "olikani in urejeni" sredini. To tudi nujno pomeni, da kaznujemo storjeni prekršek in ga ne spregledamo zaradi lažne solidarnosti z delovnim tovarišem, ki je prekršek storil v vinjenem stanju in podobno.)

– strokovne službe morajo biti usposobljene za kvalitetno pripravo delavca na zdravljenje alkoholne zasvojenosti, kot podaljšana roka že ugotovljenih prekrškov in izrečenih ukrepov v neposrednem delovnem okolju,

– v zdravstvenih ustanovah mora biti zagotovljen kvaliteten program zdravljenja.

Vsi trije pogoji morajo delovati usklajeno, če želimo zagotoviti teoretične pogoje za uspeh zdravljenja.

L. A.

Poškodbe pri delu v prvem polletju 1986

Nespremenjeno stanje poškodb pri delu napram enakemu obdobju lani

31.6.1986 je bilo v DO KTL zaposlenih 2.239 delavcev. Od teh se je poškodovalo pri delu 64 delavcev in sicer 47 na delu in 17 na poti. Tako se je poškodovalo pri delu vsak 35 delavec in na delu vsak 47 delavec.

Poškodovani delavec je bil poprečno odsoten z dela 13,3 delovnih dni. Težja poškodba na delu je bila v tozdu LEPENKA – Tržič.

Če navedene podatke primerjamo s 1. polletjem 1985 vidimo, da se je število poškodb pri delu povečalo od 63 na 64 (za 1,6%), resnost poškodb pa zmanjšala od 13,9 na 13,26 (za 4,6%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo.

Pogostost poškodb pri delu se je povečala od 2,82 na 2,858 (za 1,34%) odstotka vseh delavcev.

Število poškodb na delu se je povečalo od 46 na 47 (za 2,17%), pogostost pa od 2,06 na 2,099% (za 1,9%).

Število poškodb na poti je enako kot ob polletju 1985, to je 17 poškodb.

V štirih številčno najmočnejših tozdih je stanje naslednje:

V tozdu KARTONAŽNA – Ljubljana se je od 736 delavcev poškodovalo na delu 18 delavcev. Poškodoval se je vsak 41 delavec. Vsak poškodovani je poprečno boloval 9,8 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1985 se je število poškodb na delu zmanjšalo od 22 na 18 (za 18,2%), na poti pa povečalo od 4 na 6 (za 50%). Resnost poškodb na delu pa se je zmanjšala od 11,4 na 9,8 (za 14,3%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo. Od vseh poškodovanih je bilo 15 žensk in 9 moških. Torej se je poškodovala vsaka 27 ženska in vsak 36 moški.

V tozdu VALKARTON – Logatec se je od 402 delavcev poškodovalo na delu 12 delavcev. Poškodoval se je vsak 33 delavec. Vsak poškodovani je poprečno boloval 11,6 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1985 se je število poškodb na delu povečalo od 9 na 12 (za 33%), na poti pa od 2 na 5 poškodb (za 150%).

V tozdu KARTONAŽNA – Rakek se je od 240 delavcev poškodovalo na delu 5 delavcev. Poškodoval se je vsak 48 delavec. Vsak poškodovani je poprečno boloval 6,8 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1985 se je število poškodb na delu zmanjšalo od 8 na 5 (za 37%), na poti pa povečalo od 2 na 4 (za 100%).

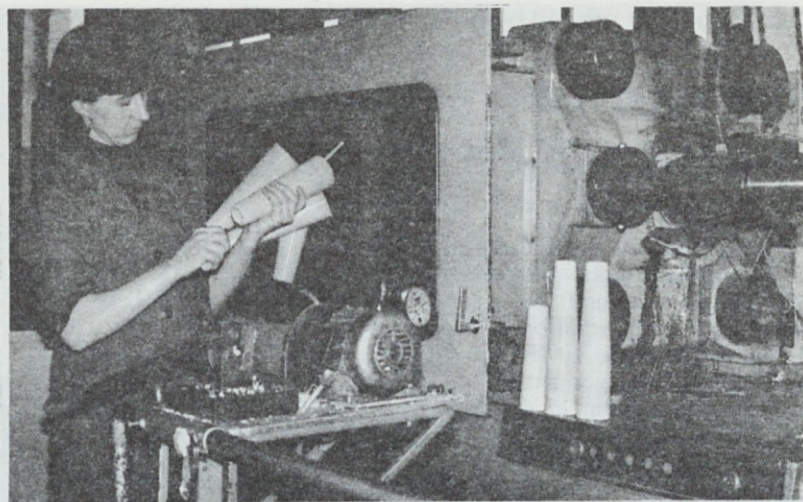
V tozdu PAPIRNA KONFEKCIJA – Ljubljana so se od 178 delavcev poškodovali 4 delavci. Poškodoval se je vsak 44 delavec. Vsak poškodovani je poprečno boloval 8,5 delovnih dni. V primerjavi s polletjem 1985 se je število poškodb na delu povečalo od 3 na 4 (za 33%). Poškodb na poti ni bilo.

V tozdu JELPLAST, EMBALAŽNI SERVIS in SIGMA ni bilo poškodb.

V DS SS je bila 1 poškodba na poti.

V tozdu se je poškodoval na delu vsak:

	delavec
1. Tika	57
2. Kartonaža	48
poprečje KTL	47
3. Papirna konfekcija	44
4. Lepenka	43
5. Kartonažna	41

Iz proizvodnega procesa v tozdu Jelplast

6. Kuverta 38 Od 64 poškodb pri delu so ugotovljeni vzroki poškodb naslednji:

7. Valkarton 33

Poprečno izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo na delu

	delovnih dni	poškodb
1. Kartonaža	6,8	1. Nepazljivost delavca – sodelavca 26
2. Papirna konfekcija	8,5	2. Nezanemljiv, nesmotrn način dela 15
3. Kuverta	9,0	3. Kršitev predpisov varstva pri delu 4
4. Kartonažna	9,8	4. Pomanjkljivosti na objektih, napravah 2
poprečje KTL	10,0	5. Na poti na delo, z dela, službeni poti 17
5. Lepenka	11,0	
6. Valkarton	11,6	
7. Tika	12,3	J. Kopač

Organizirali smo seminarje za novoizvoljene delegate organov upravljanja

Za učinkovitejše in kvalitetnejše samoupravno odločanje

Dve leti sta hitro naokoli, zato smo spomladi v vseh temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti izvolili v delavske svete in druge samoupravne organe "nove" delavce in jim na ta način zaupali odločanje o pomembnih zadevah s področja življenja in poslovanja v TOZD in DO.

Z namenom, da "novi generaciji" samoupravljalcev omogočimo čim lažjo vključitev v delo posameznega samoupravnega organa in čim bolj kvalitetno in strokovno delo smo od 17. do 20. junija organizirali kratke seminarje za:

- delegate delavskih svetov,
- člane komisij za delovna razmerja,
- člane disciplinskih komisij,
- člane odborov samoupravne delavske kontrole.

Namen seminarja je bil predvsem:

- predstaviti udeležencem posamezni samoupravni organ in normativno ureditev za njegovo delovanje,
- naloge, pravice in obveznosti članov samoupravnih organov,
- opredeliti vlogo strokovnih služb in poslovnih delavcev pri pripravljanju samoupravnih odločitev in pri izvrševanju sprejetih sklepov.

Veliko časa je bilo posvečeno diskusiji o konkretnih problemih s posameznega področja, saj so konkretne situacije vedno vsaj za "od-

tenek" drugačne od normiranih, deklariranih.

Da so odgovori na vprašanja bili konkretni in da je bila pretehtana marsikatera situacija je zasluga predavateljev, ki se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo ravno z najbolj delikatnimi situacijami in odločitvami.

S spoznavanjem posameznega področja in z dolgoletnimi izkušnjami so k uspešni vključitvi v delo samoupravnih organov pomagali:

- delegatom delavskih svetov Franc MAZI, dipl. iur., javni tožilec
- članom komisij za delovna razmerja mag. Damjan MOZETIČ, sodnik sodišča združenega dela SRS
- članom disciplinskih komisij Miro BLOHA, dipl. iur., sodnik sodišča združenega dela Ljubljana
- članom odbora samoupravne delavske kontrole Franc MAZI.

Seminarjev se je udeležilo 78 delavcev od skupaj 100 prijavljenih, kar priča o interesu za tovrstno izobraževanje, zato kaže to obliko izobraževanja še naprej negovati in razvijati.

Udeležencem seminarjev pa želimo uspešno delo v tekočem mandatu.

S. P.

Interna glasila v funkciji informiranja delavcev v OZD

Na osnovi sprejetega programa dela Republiškega odbora Sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti Slovenije za leto 1986 je republiški odbor organiziral delovni posvet glavnih in odgovornih urednikov delovnih glasil v OZD naše dejavnosti.

Poleg osrednje teme posveta - interna glasila v funkciji informiranja delavcev v OZD je tovariš Vljako Krivokapič podal informacijo o idejnem gibanju v jugoslovanskem novinarstvu danes. Navedene teme so dale iztočnico bogati razpravi, v kateri je bila poudarjena zlasti ugotovitev, da so novinarji v nezavidljivem položaju, tako glede slabih delovnih pogojev kot tudi nestimulativnega sistema nagrajevanja, ter da je z družbeno-moralnega vidika delo le-teh premalo vrednoteno; pod poseben

drobnogled pa bi morali postaviti tudi materialni položaj časopisno-informativnega tiska.

Posvet je kritično ocenil, da je informiranje preko glasil OZD še vse prevečkrat tarča podcenjevanj, da so premalo izkoriščene vse razsežnosti, ki jih lahko nudi tovrstna oblika informiranja ter da bi morali vzpostaviti tesnejše sodelovanje internih glasil s profesionalnimi organizacijami, s čimer bi bile dane večje možnosti za vzajemno delo in bogatitev le-tega.

Spričo omenjenega časa se v razpravi niso mogla izmenjati vsa mnenja in predlogi, nesporno pa je dejstvo, da je potrebno temu vprašanju v prihodnje posvetiti več pozornosti in da naj bo to tudi ena od pomembnih nalog sindikata.

Anita ALBREHT

Pravna ureditve disciplinske in odškodninske odgovornosti

Delovna disciplina obsega vse obveznosti, ki jih mora delavec izpolnjevati pri svojem delu

UVOD

V teoriji se odgovornost definira kot pravica in obveznost, da posameznik svoje vedenje ureja in prilagaja določenim pravilom obnašanja, ki vključujejo tudi sankcije za kršitev takih pravil obnašanja. Odgovornost se lahko klasificira na številne načine, tako razlikujemo individualno in kolektivno odgovornost, subjektivno in objektivno, direktno in indirektno, politično, kazensko, administrativno, disciplinsko itd. Prav zaradi razvejanosti se odgovornost obravnava kot široka, politična in pravna kategorija.

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Vsak delavec OZD je odgovoren za vestno in marljivo opravljanje zaupanih del oziroma nalog ter za spoštovanje določene delovne discipline. Delavci so pri uresničevanju svoje službene funkcije odgovorni v združenem delu drug drugega in socialistični skupnosti kot celoti.

Disciplinska odgovornost je gotovo najpomembnejša oblika odgovornosti iz delovnega razmerja.

Disciplinska odgovornost oziroma delovna disciplina obsega vse obveznosti, ki jih mora delavec izpolnjevati pri svojem delu.

Nanaša se na izpolnjevanje del oziroma nalog, na katere je delavec razporejen irt na vse oblike vedenja in obnašanja, ki jih določa samoupravni splošni akt. Končni cilj

delovne discipline je vselej ta, da se doseže nemoteno in vestno izpolnjevanje del oziroma nalog in da se deluje predvsem preventivno in vzgojno v smeri preprečevanja kršitev delovne discipline in v smeri prevzgoje kršilcev delovne discipline oziroma delovnih obveznosti.

Odškodninska odgovornost je tesno povezana z disciplinsko odgovornostjo. Delavec je odškodninsko odgovoren za škodo, ki jo je povzročil pri delu ali v zvezi z delom le tedaj, če je to storil name-noma ali iz hude malomarnosti.

Delavci TOZD pa so odgovorni za škodo, ki jo utrpí delavec na delu ali v zvezi z delom ne le tedaj, kadar je škoda nastala po krivdi delavcev, torej namenoma ali iz malomarnosti, ampak tudi tedaj, če je škoda nastala v zvezi z nevarno stvarjo oziroma nevarno dejavnostjo.

Osnova za zakonsko opredelitev disciplinske in odškodninske odgovornosti je podana že v Ustavi SFRJ in SRS, ki določa vzajemno odgovornost delavcev pri opravljanju z družbenimi sredstvi, odgovornost poslovnih organov itd.

Tudi Zakon o združenem delu v členih od 193 do 210 ureja odgovornost za delovne obveznosti.

Odškodninsko odgovornost pa ureja Zakon o obligacijskih razmerjih in Zakon o delovnih razmerjih.

Tanja Domik

Ekipe prve pomoči v civilni zaščiti tozda Kartonažna

Usposabljanje članov SLO

V soboto, 21.6.1986 je Komite za SLO in DSZ naše temeljne organizacije v sodelovanju z Oddelkom za LO in DSZ SO Logatec ter PM Logatec organiziral usposabljanje članov Komiteja za SLO, članov NZ in CZ ter delavcev, ki opravljajo naloge vratarsko čuvaj-skih del. Usposabljanja se je udeležilo 30 delavcev in ob tem lahko omenimo, da so vsi vestno pristopili k nalogam, ki so jim bile poverjene. Usposabljanje je potekalo v treh delih in sicer tako, da smo iz Logatca odšli peš do Kališ, to je do mesta, kjer je danes urejen dom, med drugo svetovno vojno pa je bila tam partizanska jarka. V drugem delu usposabljanja, ki je bil teoretične narave smo se delavci seznanili z delovanjem vseh organov, ki delajo na področju splošnega ljudskega odpora, z varnostno politično oceno logaške občine, zatečeno situacijo, s pripravami na povečanju varnosti v tu-

ristični sezoni ter z različnimi možnostmi raznih sabotaž in diverzij, ki bi eventualno lahko nastale.

Tretji del usposabljanja je obsegal seznanitev s pištolo 7,62 mm, njeno uporabo ter načinom streljanja je bil prav gotovo najbolj zanimiv, še posebno zato, ker so se potem vsi člani preizkusili tudi praktično. Rezultati streljanja niti niso tako pomembni, važnejše je dejstvo, da so se vsi delavci, ki so se udeležili usposabljanja seznanili z orožjem in njegovo uporabo ter tudi praktično videli učinek, ki se ga doseže z omenjenim orožjem.

V letošnjem letu bomo v skladu s planom usposabljanja članov, ki delujejo na področju družbene samozščite izvedli v jesenskem času podobno usposabljanje.

Mitja RUPNIK

Čvek je zelo aktualna pesem, dogaja se vedno in povsod, tudi v šolskih klopih med poukom, česar seveda ne odobravamo.

Čvek

Kadar čvekamo, se z besedami igramo, nakladamo vse mogoče, da nam postane kar vroče. Velikokrat se sprašujemo, na primer: zakaj se je Simon opek, ko je čevapčiče pekel.

Pogovarjamo se o poletih na luno, kako smo lovili kuno, kako je bil zvest ovčar Runo in tako naprej in tako nazaj, tudi kako je kdo prišel v raj. Vsi beremo knjige, navijači pa, kako je Crvena zvezda izpadla iz desete zvezne nogometne lige.

Vneto poslušamo poročila, kje sta se kralj in kraljica poročila, kje se je nesreča zgodila, kje se je opica viskija napila, kje se je tovarna avtomobilov zgradila, in kje se je toča ulila. Poslušamo, kje je kak Kitajec komu tovor zarubil in kako je Avstralec ovco oskubil. In kako je nekdo nekomu nekaj neverjetnega obljubil, kako se je fant v punco zaljubil, pa še kako se je človek, ki ga je pičila muha CE-CE, zbudil.

Učenci OŠ LEDINA

„Veseli smo, da smo se ponovno srečali“

Dobrodošli upokoenci

To so nam povedali upokoenci tozda Kartonažna Ljubljana, ki so se dne 26.4.1986 že ob 10. uri pričeli zbirati v prostorih obrata družbene prehrane. Organizacijski odbor je hotel še z zadnjimi pripravami, ki naj bi srečanje oplešalo in ga naredilo bolj prijetnega. Janja, Boža, Andreja in Saima so poravnali še zadnje pogrinjke na mizah in sprejem naših upokoencev se je pričel.

Lep sončen dan je privabil v tem sobotnem dopoldnevu 220 udeležencev srečanja. Zaradi dobrega počutja povabljenih, je organizacijski odbor povabil na srečanje tudi starejše delavce iz delovnih enot, ki so bili bivši sodelavci upokojenih delavcev. Poleg vabljenih sodelavcev pa so se v polnem številu udeležili srečanja tudi vodje delovnih enot in vodstveni delavci naše temeljne organizacije Kartonažna Ljubljana.

S kratkim poslovnim poročilom je direktor TOZD Kartonažna Jakob Kondrič povabil vse vabljene k prijetnemu nekajurnemu srečanju med nami.

S krajšim kulturnim programom pa so nas razveselili učenci OŠ Ledina, ki so izvedli splet belokranjskih plesov, z glasbenimi točkami in petjem. Po končanem uvodnem programu, sta nas prisotne razveselila zakonca Jelačin iz Kopra, z uprizoritvijo svojevrstnega dela iz sodobne dramatike, z naslovom "Piknik s tvojo ženo". Avtor dela tov. Jelačin, nam je serviral naš lastni portret s hudomušno kretinjo, s čimer nas je udeležence pripravil do smeha.

Ob izredno okusnem kosilu, ki ga je pripravilo požrtvovalno kuhinjsko osebje, nagli postrežbi nad vse urnih sodelavk, je dopoldne kar hitro prešlo v večer. Za glasbo je skrbel naš Roman in privabil k

Zakonca Jelačin iz Kopra sta s svojim nastopom navdušila vse

Del organizacijskega odbora srečanja upokoencev tozda Kartonažna

plesu mnoge od udeležencev.

Srečanje smo zaključili ob 18. uri s prijetnimi občutki, saj so nam stiski rok, hvaležni pogledi in besede odhajajočih sodelavcev povedali, da se teh srečanj naši upokoenci zelo veselijo in, da jim ta dan, preživet med bivšimi sodelavci pod streho hiše, kjer so soustvarjali, ob znova obujenih spominih na doživeto, mnogo pomeni.

A. STOJŠIN

UPOKOJENCI SO NAM NA SREČANJU DEJALI:

Rozalija CVEK želi, da bi bili delavci v naši tovarni še naprej taki kot so bili od njenega začetka — korajžni v svojih odločitvah ter da ne bi ob težavah vrgli "puško v koruzo". Tudi preje je bilo namreč kdaj hudo in nato dobro, lahko reče — kar valovito, tako kot morje. O današnjem srečanju pa je mnenja, da je v celoti uspelo ter da je zelo vesela ker je bilo srečanje, kljub začetnim negativnim informacijam, le organizirano.

Vera MARTER se je zahvalila kolektivu tozda Kartonažne, da je tako pozoren na svoje nekdanje sodelavce ter jim zato želi še veliko delovnih uspehov in lastne življenjske sreče. Prepričana je, da če se bodo pri delu tako prizadevali kot oni — bodo sigurno napredovali.

Karel KOCJAN je bil zelo kratek v besedah: "Odlično se imamo in še bi radi prišli na taka srečanja!"

Franc SONC, nekdanji vodja mizarске delavnice, je s svojim vti-

som z današnjega srečanja zaključil naš mini intervju. Dejal je, da mu je njegovih 20 let dela v tovarni omogočilo spoznati jo v njene najmanjše kotičke. Prepričan je, da je tovarni dal vse kar zna in zmore, prav tako, pa je od tovarne vedno dobil tudi vse, kar je najnujnejše potreboval. Zato se resnično veseli, da se kolektiv spominja svojih upokoencev in sicer ne glede na to kakšno delovno mesto ali delo je kdo med njimi opravljal — vsi so namreč povabljeni. Sama prireditev je bila izredno pristrčna, brez nekih posebnosti, toda s takim programom, da je zavladala popolna domača sproščenost in zaradi česar si kaj takega še želi. Predvsem pa smatra, da gre pri tem srečanju predvsem za izkazano požornost do njih in manj za njegovo drugo stran. Zato lahko trdi, da še vedno čuti in živi s tovarno kot nekdanj ter vedno tudi spremlja vse, kar se o njej piše in govori. Pač simpatizira s tovarno, ker enostavno "iz tega ne more!"

Na koncu nam je dejal, da je v tovarni preživel svoja najlepša leta, zato tudi sedaj želi, da bi kolektiv dosegel dobre rezultate kot nekoč. Ta težnja za prizadevno delo mora pač iti iz roda v rod, kajti le tako bo zagotovljena bodočim generacijam ustrezna perspektiva in bodočnost, s tem povezano pa tudi njihova pokojnina — saj vedo iz kje ta črpa svoja potrebna sredstva.

M. S.

Prispevek iz tozd Valkarton Logatec

Letovali bomo

Delavci temeljne organizacije Valkarton Logatec smo si že ob sami ustanovitvi zastavili nalogo, da si organiziramo urejeno letovanje tako v letnem, kot v zimskem času. Dejansko lahko v letošnjem letu, to je po preteku 15 let ugotovimo, da razpolagamo z dovolj

velikim številom počitniških kapacitet, da smo jih primerno opremili in locirali na takšnih lokacijah, ki odgovarjajo okusu večine delavcev.

(nadalj. na str. 16)

V začetku smo največjo pozornost posvečali nakupu počitniških prikolic, kasneje pa smo na željo delavcev investirali v fiksne objekte to je v počitniške hišice na Cresu, v letošnjem letu v Podljubelju ter v ureditev obeh objektov v Maredi. Lokacija počitniških prikolic se je iz leta v leto menjala s tem, da smo v Čatežu namesto počitniških prikolic namestili dva bungalova in ju primerno uredili. Poleg omenjenih možnosti letovanja pa lahko naši delavci letujejo tudi v skupnih objektih DO KTL – v koči na Veliki planini ter v počitniškem domu v Fiesi.

Če pogledamo sezname delavcev dejansko lahko ugotovimo, da vsako leto letuje v omenjenih počitniških objektih skoraj polovica delavcev temeljne organizacije, kar pomeni, da razpolagamo z dokaj visokim številom kapacitet.

Mogoče je potrebno omeniti še nekaj, vsi objekti so zelo dobro opremljeni tako da nudijo vsem letovalcem udobno letovanje, glede počutja pa – takšno kakršnega si pač ustvarimo.

Mitja RUPNIK

Plaža v Fiesi je resnično idealna za vse predvsem pa za otroke

Ob naših praznikih 4. in 22. juliju

Kako je bila pogumna moja babica med NOB

Moja babica je bila med vojno stara 20 let. Mladinci na vasi so bili organizirani v trojke. Partizanom so pomagali na različne načine. Zbirali so obleke, nogavice in zdravila, včasih pa so organizirali kakšno manjšo akcijo. Nekoč so po cesti raztresli črepinje in tako

nemškimi vojakom razrezali gume. Drugič so se med policijsko uro skrivali v tunelih pod hišami in pod mostovi. Z vpitjem enkrat na enem, drugič na drugem koncu vasi, so se norčevali iz nemških vojakov, ki so tekali sem ter tja. Kljub temu pa so včasih kakšnega

Pionirji pri spominskem kamnu ob Žici okupirane Ljubljane

mladinca zaprli. Tako so zaprli tudi mojo babico in jo odpeljali v mariborske zapore. Tam je ostala kratek čas (11 dni), vendar so jo morali izpustiti, ker proti njej niso imeli nobenih dokazov. V zaporu je bilo zelo mraz, saj so bila okna brez šip, zima pa je bila izredno

trda. Babica je dobila hude ozebljine in sklepno revmo, ki jo muči še danes. Ko je prišla iz zapora, je odšla v partizane. Do konca vojne je delala v tiskarni na Pohorju.

PETER LOBODA, 7.A
OŠ LEDINA

Kako je bil pogumen moj dedek in kdaj sem pogumna jaz

Med vojno so bili partizani pogumni. Tudi moj dedek je bil pogumen. Prenašal je pošto iz enega kraja v drugi kraj mimo nemške straže. Z drugimi otroki je obesil zastavo na vrh zvonika. Po vojni je pogumno delal kot brigadir na progi Samac – Sarajevo. Bil je udarnik. Tudi jaz sem pogumna,

vendar na drug način: Brez strahu se spuščam med količki po zasneženih strminah. V bazen pa mi ni nobena skakalnica previsoka. Pogum pa mi splahni v šoli, kadar me tovarišica vpraša.

Mojca Vobič, 4.B
OŠ LEDINA

Novi počitniški objekti

Vse večja skrb za rekreacijo naših delavcev

Za letošnje leto lahko rečemo, da je po letu 1982, ko smo nakupili 22 hišic na Cresu, leto ko smo ponovno pridobili veliko novih počitniških objektov. Res, da so aktivnosti za nakup novih objektov potekale že v preteklem letu, vendar je v tej dopustniški sezoni nastopil trenutek, ko so prvi letovalci začeli preživljati dopust v novih krajih.

Naštajmo te nove počitniške pridobitve:

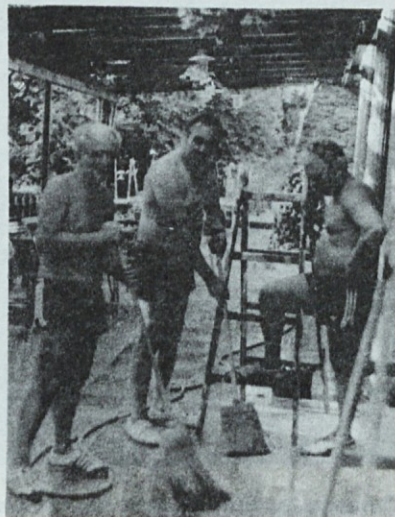
- štiri brunarice v Čateških topcah (Kartonažna, Kartonaža, TIKA in DSSS)
- dve garsonjeri v Maredi (Valkarton in Kartonažna)
- dve stanovanjski enoti v Gorjah nad Bledom (TIKA in Embalažni servis)
- planinska koča na Podljubelju (Valkarton – zamenjava za hišico na Cresu)
- tri garsonjere v Bohinjski Bistrici (Kuveta, Kartonažna in Papirna konfekcija – otvoritev bo v avgustu)
- obnova stare zgradbe v Fiesi (združena sredstva).

O počutju v novih objektih bomo poročali, ko se bodo iz njih vrnili prvi dopustniki, danes pa le kratek koserijski utrinek iz Fiese.

Čeprav so izvajalci del pri obnovi stare zgradbe obljubljali, da bo dom usposobljen v roku, se je, kot je bilo na žalost pričakovati, zgo-

dilo, da so bila dela končana tik pred zdajci. Da bi dom usposobili za letovanje, ga je bilo potrebno še temeljito počistiti in znositi v sobe vse kar v njih sodi. Iskali smo ekipo, potrebovali smo vsaj dve tri dekleta, žene, ki so večje čiščenja po obisku pleskarjev. Pa jih verjeme ali ne nismo našli. Resnici na ljubo, nekaj se jih je javilo, pa jim delo v proizvodnji ni dopuščalo "izleta" v Fieso. No, nobena kaša se ne poje tako vroča, kot je skuhana. Novi in stari del počitniškega doma je prve goste pričakal počiščen, čistilke pa vam predstavljamo na sliki (četrti čistilka Dragica je stala za fotoaparatom, zato ni ovekovečena).

D. V.

Naši kegljači osvojili prvo mesto

Letošnje igre grafičarjev in papirničarjev so bile v Murski Soboti in dobivajo vsako leto večji razmah, kar potrjuje tudi velika udeležba športnikov na 27. igrah po vrsti.

Ni veliko dejavnosti, ki bi se lahko ponašala s tako bogato tradicijo in množičnostjo, kar je samo potrditel večjega zanimanja, pa ne samo zanimanja, ampak tudi potrebe do rekreativnih dejavnosti med delavci. Dnevno soočanje z najrazličnejšimi problemi terja tudi mnogo več sprostitvev od dela in tudi drugačno angažiranost med delavci, zato prispeva neposredno športna

rekreativna dejavnost k spremembi vsakdanjosti, ki ne pozna meje starosti in tudi večje možnosti za kreativnost, iznajdljivost in zadovoljstvo med delavci.

Neprestano medsebojno tekmovanje v kvaliteti dela, obsegu proizvodnje in drugih delavnih dejavnosti, se tako prenaša tudi na športna polja, ki naj ne bodo usmerjena samo k čimboljšim športnim rezultatom, ampak naj imajo značaj množične rekreativnosti in spoznavanja delavcev med seboj. Kritično pa bi lahko opozorili na nerazumljivo vedenje naših vodst-

Ekipe DO KTL v namiznem tenisu in balinanju na lanskih športnih igrah papirničarjev

venih delavcev, ker nimajo posluha do rekreativne dejavnosti delavcev, kar je bilo zelo opazno videti na zadnjih papirniških in grafičnih igrah, saj so na primer naši športniki nastopali v najrazličnejših dresih in s starim znakom KTL.

Mislím, da bi se naše vodstvo lahko zamislilo tudi nad dobrimi športnimi rezultati v posameznih panogah, v katerih smo že vrsto let dosegali zelo dobre vidne rezultate. Vendar je vsako leto zmanjka-

lo sredstev, da bi se lahko udeležili tudi papirniških iger Jugoslavije. Tudi udeležba športnikov v letošnjem letu na grafičnih igrah Slovenije v Murski Soboti glede na celotno število delavcev v DO KTL je bila premajhna. Udeležili so se samo štirje kegljači, ki pa niso razočarali, saj so osvojili prvo mesto in z njim ponovno pokal za barve DO KTL.

K pisanju teh nekaj vrstic pa me je predvsem vzpodbudila želja, da bi

z njimi opozoril najodgovornejše v DO KTL, da bi pa kljub težki gospodarski situaciji pomislili tudi na športnike, ki bi lahko v dostoj-

nejši obliki predstavljali širom po Sloveniji, pa morda tudi po Jugoslaviji, barve DO KTL.

Janez Bučar

Nagradna križanka

Za izžrebane pravilne rešitve nagradne križanke v Glasilu KTL št. 7-8/86 (julij-avgust), bodo reševalci prejeli naslednje nagrade:

1. nagrada	1.600 din
2. nagrada	1.000 din
3. nagrada	800 din
4. nagrada	600 din
5. nagrada	400 din

Rešitev križanke oddajte osebno ali pa pošljite po pošti z oznako "NAGRADNA KRIŽANKA" na naslov:

KTL - DG samoupravne zadeve in informiranje, 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16 najkasneje do 12. septembra 1986.

Uredništvo

Javno žrebanje nagradne križanke 5-6/86 (maj-junij) smo izvedli 4. avgusta 1986. Izmed 73 poslanih rešitev so pri žrebu s pravilnimi rešitvami imeli srečo:

1. nagrada	KMET Branka
1.600 din	DSSS
2. nagrada	KLINC Zalka
1.000 din	DSSS
3. nagrada	LUZAR Irena
800 din	DSSS
4. nagrada	MULH Tone
600 din	DSSS
5. nagrada	BOMBAČ Meta
400 din	DSSS

Tudi pri tem žrebu sreča ni bila vsem naklonjena, žal tudi ne nekaterim, ki so bili izžrebani pa zaradi napačne rešitve pri besedi "avtocampu" izločeni.

Pravilna rešitev nagradne križanke 5-6/86:

VODORAVNO:

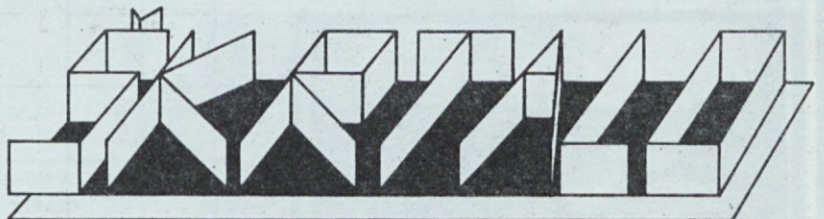
dopust v, debelost, avtocampu, Ogulin, Au, Irena, Dinara, DJ, las, APA, el, Učka, NK, alt, oko, han, koleno, KR, Nilsson, oker.

pes, No, tramontana, denamik, VG, čarovnik, apatičanka, karate, ja, korak, Nepal, oje, AHO, opis, eks, rak, Lakonija, at, Ir, nogavica, Perica, GS, azot, uragan, DS, M, šodo, gašperček, ČT, arogantnost, ai, alt, Na, Artuković, vklop, iks, kojot, Ni, Aalto, sredina, CB, At, tudi to je turizem, nemoč, Mona Lisa, OM, AVI, snaga, atentat, laguna, retorik, Aja, Rinža, Iso, vstop, takt, Ann, ataka, oro, Se.

Uredništvo

UGANKARSKI SLOVARČEK

AIN	- švicarski prakan-ton
ALTONA	- mestni del Hamburga
AVZONIJ	- latinski pesnik, roj. okoli 395 n. št. tja
BLAVOR	- breznogi, kačam podobni kuščar, nestrupen, živi v Primorju in Makedoniji
EERO	- Saarinen - finski arhitekt, svetovnega slovesa
LIPARIT	- vulkanska kamnina
RANJINA	- Dinko, 1536-1607, hrvaški pesnik in prevajalec
SINAN	- Hasan, rojen 1922, albanski romanopisec s Kosova
TENNESSEE	- reka in država v ZDA
TSAVO	- največji nacionalni park v Vzh. Afriki v Keniji velikost 20.567 m ²

Spominjam se še časov, ko smo za samoupravne aktivnosti (seje delavskega sveta, zbornice delavcev itd..) uporabljali predavalnico v 4. nadstropju. Ti časi so minili in svojo samoupravno aktivnost smo preselili dve etaži nižje, v 2. nadstropje. Sejna soba je sicer nekoliko manjša, ampak skoraj smo se je navadili. Dan, dva nazaj pa se je pritho-

tapila informacija, da tudi tej sobi štejejo zadnje ure. Sprašujem se, kje bomo potem nadaljevali z izražanjem glasu samoupravljalca. Če bomo šli spet dve etaži nižje (tak trend je bil dosedaj) se bomo znašli v pritličju. Tam pa ni nobenega primerne prostora in preostane nam le še ulica. Upam, da bo lepo vreme in primerno ozvočenje.

